

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**

Marek Opióła

KON.410.001.01.2020

Mariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej
00-911 Warszawa, Al. Niepodległości 218

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 29 – Obrona narodowa
oraz planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana

Ministerstwo Obrony Narodowej, Al. Niepodległości 218, 00-911 Warszawa.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Mariusz Błaszczak – Minister Obrony Narodowej, od dnia 9 stycznia 2018 r.
(akta kontroli cz. 1, str.16-18)

Podstawa prawna

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Obrony Narodowej

Kontrolerzy

1. Ryszard Zając, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KON/13/2020 z dnia 8 stycznia 2020 r.
2. Adam Gęstwicki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KON/15/2020 z dnia 8 stycznia 2020 r.
3. Mariusz Tupaj, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KON/16/2020 z dnia 8 stycznia 2020 r.
4. Jan Słomiany, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa NIK nr 18561, ważna do 31 grudnia 2020 r.
5. Maksymilian Gorzkowski, doradca techniczny, legitymacja służbowa NIK nr 18 553, ważna do 31 grudnia 2020 r.
6. Tomasz Lubański, doradca techniczny, legitymacja służbowa NIK nr 18556, ważna do 31 grudnia 2020 r.
7. Rafał Przedmojski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KON/18/2020 z dnia 8 stycznia 2020 r.
8. Zbigniew Błazewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KON/17/2020 z dnia 8 stycznia 2020 r.

(akta kontroli cz. 1, str. 1-4)

Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 29 – Obrona narodowa

II. Cel i zakres kontroli

1. Część 29 – Obrona narodowa

Cel kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 29 – Obrona narodowa oraz wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.

Zakres kontroli

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzanie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK

- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² (dalej ufp), w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa,
- realizacja wniosków pokontrolnych sformułowanych po poprzedniej kontroli budżetowej.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów oraz stanu należności pozostałych do zapłaty,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 29 – Obrona narodowa w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych oraz dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 29 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analizy stanu zobowiązań,
- przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych prowadzonych dla części 29,
- szczegółowej kontroli wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległe jednostki finansowane w ramach części 29.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.

Kontrolę wykonania budżetu państwa w 2019 r., w części 29 – Obrona narodowa, przeprowadzono w następujących jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, tj. w:

1. Ministerstwie Obrony Narodowej.
2. Inspektoracie Uzbrojenia w Warszawie (IU).
3. Służbie Kontrwywiadu Wojskowego (SKW).

² Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

4. Służbie Wywiadu Wojskowego (SWW).
5. Oddziale Zabezpieczenia Żandarmerii Wojskowej (OZZW)
6. Rejonowym Zarządzie Infrastruktury w Lublinie (RZI).
7. 21. Bazie Lotnictwa Taktycznego w Świdwinie.
8. 2. Regionalnej Bazie Logistycznej w Warszawie.
9. 3. Regionalnej Bazie Logistycznej w Krakowie.
10. 12. Wojskowym Oddziale Gospodarczym w Toruniu.
11. Agencji Mienia Wojskowego w Warszawie (AMW).

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planów finansowych na 2019 r. Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych (FMSZ) i Agencji Mienia Wojskowego (AMW).

Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do kierowników tych jednostek.

Wystąpienia z kontroli w SKW i SWW zawierają informacje niejawne i zostały oznaczone klauzulą „Tajne”. W związku z tym w ocenach prezentowanych w dalszej treści wystąpienia nie uwzględniono wyników kontroli tych jednostek.

2. Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

Cel kontroli Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania w 2019 r. planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych (FMSZ lub Fundusz) pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności podejmowanych działań przez dysponenta funduszu.

Zakres kontroli Ocenie podlegały w szczególności:

- planowanie i realizacja przychodów Funduszu,
- planowanie i wykonanie kosztów oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,
- gospodarowanie wolnymi środkami,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu przychodów Funduszu,
- analizy realizacji kosztów,
- analizy realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- szczegółowej kontroli wybranej próby wydatków, zaliczek udzielonych i rozliczonych w 2019 r.
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analizy stanu zobowiązań,
- szczegółowej kontroli wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analizy prawidłowości sporządzenia sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

3. Ministerstwo – Urząd Ministra

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. przez Ministerstwo (Urząd Ministra) pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analizy wykonania planu dochodów,– szczegółowej kontroli prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości,– analizy stanu należności pozostałych do zapłaty,– analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów rzeczowych uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych u dysponenta w trakcie roku budżetowego,– kontroli przestrzegania ustalonych dla dysponenta limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,– kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,– analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,– analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,– kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,– analizy stanu zobowiązań,– analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,– analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań. <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.</p>

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

1. Część 29 – Obrona narodowa

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 29 – Obrona narodowa.
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że:</p> <ul style="list-style-type: none">– dochody budżetowe zrealizowano w kwotach wyższych od planowanych;– wydatki budżetowe zostały zaplanowane w sposób rzetelny;

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

- wydatki w kwocie 43.467.895,6 tys. zł (plan po zmianach) zrealizowane zostały w kwocie 43.442.777,4 tys. zł (99,9% planu po zmianach), w tym wydatki majątkowe w kwocie 10.695.784,6 tys. zł (99,9%);
- wydatki w kwocie 7.065.103,7 tys. zł⁴ (16,3% zrealizowanych wydatków), poddane szczegółowym badaniom, zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych; nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych;
- udział wydatków majątkowych w ogólnej kwocie wykonanych w 2019 r. wydatków⁵ wynosił 24,6%; w porównaniu do wykonania w 2018 r. wydatki te zmalały o 16,4%;
- na realizację zadania 11.1. Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP wydatkowano 31.722.032,6 tys. zł⁶, tj. prawie 100% planu po zmianach (31.732.797,2 tys. zł), w tym głównie na realizację zadań ujętych w centralnych planach rzeczowych. W zakresie utrzymania Sił Zbrojnych RP osiągnięto zakładane cele (szczegółowe dane w zakresie rozwoju zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP stanowią informacje niejawne);
- sprawozdania budżetowe łączne zostały sporządzone przez dysponenta części na podstawie jednostkowych sprawozdań budżetowych (własnych i podległych jednostek); sprawozdania te zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym;
- Minister Obrony Narodowej prawidłowo realizował zadania określone w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zakresie sprawowania nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej podległych mu jednostek organizacyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła nieprawidłowości polegające na:

- Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej będące elementem ksiąg rachunkowych Departamentu Budżetowego było niezgodne z pkt. II ppkt 17 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa...⁷. Pomimo że w stosowanym systemie komputerowym zapewniono czystość obrotów na koncie 130 poprzez filtrowanie, to mechanizm ten nie był uwzględniany w tworzeniu zestawienia obrotów i sald.
- W sprawozdaniach bieżących Rb-28 za zamknięte okresy sprawozdawcze wykazane zaangażowanie było niezgodne z danymi dostępnymi w raporcie ZMON⁸, ponieważ system nie zapewnia archiwizacji danych. Wartość zaangażowania generowana była przez raport ZMON na dzień sporządzania raportu, przez co brak było możliwości weryfikacji wartości w sprawozdaniach budżetowych.

⁴ Kwota wydatków poddana szczegółowemu badaniu stanowiła 40,3% kwoty wydatków wykonanych przez jednostki objęte kontrolą wykonania budżetu państwa w 2019 r. w części 29 (17.522.583,0 tys. zł).

⁵ Udział wydatków majątkowych w wydatkach wykonanych w 2018 r. wynosił 30,6%, 2017 r. - 25,7%, 2016 r. - 26,6%, 2015 r. - 23,3%, w 2014 r. - 26,2% oraz w 2013 r. - 21,9%.

⁶ Według „RB-BZ1 rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2019 r.” przesłanego do Ministerstwa Finansów – pismo Ministerstwa Obrony Narodowej Nr 754/DB z dnia 11 marca 2020 r.

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

⁸ ZMON – Raport ze zbioru danych zaewidencjonowanych w ewidencji księgowej, dotyczących zaangażowania wydatków budżetowych (dla budżetu w układzie tradycyjnym), analogicznie ZZAD (dla budżetu w układzie zadaniowym)

Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nie został wykonany wniosek NIK skierowany do Ministra Obrony Narodowej po kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części 29 – Obrona narodowa dotyczący podjęcia działań w celu, zgodnego z art. 280 ustawy o finansach publicznych, usytuowania organizacyjnego komórki audytu wewnętrznego w Ministerstwie Obrony Narodowej.⁹ Kolegium Najwyższej Izby Kontroli uchwałą Nr 36/2019 z dnia 29 maja 2019 r. oddaliło w całości zastrzeżenie Sekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej z dnia 20 maja 2019 r. do stwierdzenia zawartego w wystąpieniu pokontrolnym, wskazującym jako nieprawidłowość podporządkowanie komórki audytu wewnętrznego w Ministerstwie dyrektorowi Departamentu Kontroli MON, co było niezgodne z art. 280 w związku z art. 282 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli widzi potrzebę pilnego uregulowania kwestii dotyczącej rozliczeń dotacji celowych udzielanych przez Ministra Obrony Narodowej na Fundusz Dróg Samorządowych, w taki sposób, aby następowało to w zgodzie z postanowieniami ustawy o finansach publicznych, a także zapewniało prezentację prawidłowych danych w sprawozdaniach finansowych, sporządzanych w resorcie obrony narodowej. Szczegółowe ustalenia w zakresie udzielenia z budżetu części 29 – Obrona narodowa dotacji celowej na Fundusz Dróg Samorządowych oraz rozliczenia w roku budżetowym 2019 tej dotacji, przedstawione zostały w punkcie 2.1. Wydatki budżetu państwa, w ppkt Dotacje dla Funduszu Dróg Samorządowych niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

2. Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2019 r. planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Środki wydatkowano i poniesiono koszty na realizację zadań ustawowych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2019 r. z wykonania planu finansowego Funduszu, w tym także w układzie zadaniowym oraz sprawozdania za IV kwartał 2018 r. w zakresie operacji finansowych. .

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

Księgi rachunkowe Funduszu, prowadzone w Departamencie Budżetowym MON (DB MON), były badane w ramach części 29 – Obrona Narodowa.

3. Ministerstwo – Urząd Ministra

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Ministerstwa na 2019 r.

⁹ W wyniku przeprowadzonej w 2019 r. kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. w części 29, Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, m.in., że: „Podległość organizacyjna komórki audytu wewnętrznego w Ministerstwie Obrony Narodowej jest niezgodna z zapisami art. 280 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹, w którym określono, że kierownik komórki audytu wewnętrznego podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki, a w urzędzie administracji rządowej, w którym tworzy się stanowisko dyrektora generalnego urzędu – dyrektorowi generalnemu w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Kontrola wykazała, że „niesamodzielna” komórka audytu wewnętrznego MON jest podporządkowana Dyrektorowi Departamentu Kontroli MON. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli obecne usytuowanie komórki audytu wewnętrznego MON jest niezgodne z nadrzędnym w tym zakresie art. 280, w związku z art. 282 ustawy o finansach publicznych.”

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W toku działań kontrolnych przeprowadzonych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola wykonania budżetu państwa w 2019 r. przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa wykazała, że:

- dochody budżetowe zrealizowano w kwotach wyższych od planowanych,
- wydatki budżetowe, zaplanowane w sposób rzetelny, wykonane zostały w kwocie 684.142,5 tys. zł, co stanowiło 98,5% planu po zmianach (694.534,3 tys. zł) oraz 1,6% wydatków w części 29. W porównaniu do wydatków wykonanych w 2018 r. były one wyższe o 67.399,5 tys. zł, tj. o 10,9%,
- działania windykacyjne Ministerstwa w zakresie zaległości realizowane były rzetelnie, prawidłowo i skutecznie,
- wydatki w kwocie 75.800,0 tys. zł (11,1% wydatków Ministerstwa) poddane szczegółowym badaniom, zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych, nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych,
- cztery skontrolowane postępowania o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzono zgodnie z procedurami,
- terminowo i rzetelnie sporządzono sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

Część 29 – Obrona narodowa

1. Dochody budżetowe

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r.¹¹, dochody budżetu państwa w części 29, zostały zaplanowane w kwocie 118.147,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 190.755,4 tys. zł i były wyższe o 61,5% od planowanych oraz wyższe o 16,0% od osiągniętych w 2018 r. (164.485,4 tys. zł). W łącznym rocznym sprawozdaniu Rb-27 wykazano stan należności budżetowych w kwocie łącznej 493.420,4 tys. zł.

Plan dochodów przekroczone w czterech działach części 29, w tym najwięcej kwotowo w dziale:

- 752 Obrona narodowa, osiągając w nim dochody w kwocie 168.283,1 tys. zł, tj. wyższe o 65.730,1 tys. zł (o 64,1%) od planowanych w tym dziale;
- 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, osiągając kwotę 18.827,9 tys. zł, tj. wyższe o 4.356,9 tys. zł (o 30,1%) od planowanych w tym dziale.

Największy udział w dochodach budżetowych części 29 Obrona narodowa, stanowiły dochody uzyskane w następujących paragrafach:

- § 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych – 97.987,8 tys. zł, tj. 51,4%, uzyskanych dochodów ogółem w części 29;
- § 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów – 44.514,3 tys. zł, tj. 23,3%;
- § 0970 Wpływy z różnych dochodów – 19.065,9 tys. zł, tj. 10,0%.

W 2019 r. dochody budżetu państwa z tytułu dywidend (rozdział 75624) od zysku osiągniętego w 2018 r. przez spółki z udziałem Skarbu Państwa, dla których Minister

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Dz.U. poz. 198.

Obrony Narodowej wykonywał prawa z akcji/udziałów, wyniosły 2.493,8 tys. zł. Dochody te nie były planowane, gdyż w latach 2019-2022 Ministerstwo Obrony Narodowej prognozowało brak dochodów budżetowych z tytułu wypłacanej dywidendy.

Dyrektor Departamentu Polityki Zbrojeniowej MON wyjaśnił m.in., że dochodów z dywidendy nie planowano, gdyż prognozowanie przychodów z dywidendy oparto na analizie wielkości zysku w latach poprzednich.

(akta kontroli cz.1, str. 400-408, 447, 693-701)

Należności pozostałe do zapłaty

Na koniec 2019 r. w części 29 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 493.420,4,0 tys. zł, w tym zaległości – 214.640,6 tys. zł, które stanowiły 43,5% ogółu należności. W porównaniu do stanu na koniec 2018 r. należności pozostałe do zapłaty zwiększyły się o 58.721,4 tys. zł, tj. o 13,5%, a zaległości o 55.351,1 tys. zł (o 34,7%).

Najwyższe zaległości w 2019 r. powstały w rozdziałach:

- 75220 Zabezpieczenie wojsk, gdzie wynosiły 111.333,2 tys. zł i w porównaniu do 2018 r. (86.099,0 tys. zł) zwiększyły się o 25.234,2 tys. zł (29,3%);
- 75203 Marynarka Wojenna, kwota 58.699,3 tys. zł i w porównaniu do 2018 r. (58.753,2 tys. zł) zmniejszyły się o 53,9 tys. zł („-“ 0,1%).

(akta kontroli cz.1, str. 404-408, 702-707)

Ustalono, że dzięki narzędziom informatycznym, Departament Budżetowy MON na bieżąco może monitorować stan należności poszczególnych dysponentów. Jednakże informacje, dotyczące stanu ewidencyjnego należności z tytułu dochodów budżetowych i skuteczności ich egzekwowania wraz z analizą tego stanu za rok budżetowy 2019, dysponenti bezpośrednio podlegli dysponentowi części zobowiązani są przesłać do DB MON w terminie do 30 kwietnia 2020 r.¹²

Również mając na uwadze obecną sytuację epidemiologiczną w kraju, analizy tej nie można wcześniej zakończyć.

Dyrektor DB MON wyjaśnił m.in., że należności pozostałe do zapłaty, wykazywane w ramach rozdziału 75220, aż w 99,6% są na ewidencji Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych oraz dysponentów mu podległych, którzy realizują największą ilość zadań związanych z zabezpieczeniem logistycznym, w tym realizacją zadań inwestycyjnych, zakupami i remontami. Wiąże się to z występowaniem niewłaściwej realizacji umów i koniecznością naliczania kar umownych i odsetek, a ich wyegzekwowanie często jest możliwe tylko na drodze postępowania sądowego.

Ustalono też, że skuteczność egzekwowania należności zaległych ma również charakter obiektywny, niezależny od dysponentów, gdyż większość tych należności procedowana jest w instytucjach zewnętrznych spoza resortu obrony narodowej (np. sądy, organy ścigania, komornicy, urzędy skarbowe).

(akta kontroli cz.1, str. 708-713)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Jednak Najwyższa Izba kontroli zwraca uwagę, że nie osiągnięto postępu w skuteczności dochodzenia należności zaległych.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodów.

¹² Decyzja nr 122/MON z dnia 20 września 2018 r. w sprawie planowania i wykonywania budżetu resortu obrony narodowej (Dz. Urz. MON poz.149 ze zm.).

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2019, wydatki budżetu państwa w części 29 zostały zaplanowane w kwocie 44.042.902,0 tys. zł. W ciągu roku zostały one, per saldo, zmniejszone o kwotę 575.006,4 tys. zł, w tym:

- 1) zwiększone środkami z rezerwy ogólnej i rezerwy celowych budżetu państwa o 25.017,8 tys. zł,
- 2) zmniejszone o 600.024,2 tys. zł, w tym z tytułu:
 - przeniesienia kwoty 24,1 tys. zł, decyzją Ministra Finansów z dnia 15 października 2019 r., dla Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, na sfinansowanie skutków podwyższenia uposażeń żołnierzy zawodowych pełniących służbę w tym urzędzie;
 - zablokowania wydatków w kwocie 600.000,0 tys. zł, decyzją Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2019 r. utworzono (z zablokowanych środków finansowych) rezerwę celową w budżecie państwa¹³.

Ponadto budżet części 29, decyzjami Ministra Finansów¹⁴, został zmniejszony o kwotę 23.300,0 tys. zł, a następnie o taką samą kwotę zwiększony z rezerwy celowej budżetu państwa, z przeznaczeniem na uregulowanie zobowiązań wymagalnych, z tytułu wypłaty przez Agencję Mienia Wojskowego odpraw mieszkaniowych dla żołnierzy zawodowych.

Kwota planowanych wydatków (po zmianach) wyniosła 43.467.895,6 tys. zł i była wyższa o 1.577.487,5 tys. zł (o 3,8%) od zaplanowanej w planie po zmianach na rok 2018 (41.890.408,1 tys. zł).

(akta kontroli cz. 1 str. 409-429, 456-467)

Zrealizowane w 2019 r. wydatki wyniosły 43.442.777,4 tys. zł¹⁵, co stanowiło 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do wykonania wydatków w 2018 r. były one wyższe o 1.590.132,2 tys. zł, tj. o 3,8% (41.852.645,2 tys. zł – wraz z wydatkami niewygasającymi).

Najwyższe kwotowo wydatki zostały poniesione w dwóch działach:

- 752 Obrona narodowa – 34.884.129,7 tys. zł, co stanowiło 80,3% wydatków części 29;
- 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – 7.265.093,9 tys. zł (16,7%).

(akta kontroli cz.1, str. 456-467)

Wydatki w ramach ogólnej rezerwy budżetowej wyniosły 400,0 tys. zł (100% kwoty przydzielonej) i dotyczyły sfinansowania obchodów 20 rocznicy wstąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Wydatki z rezerw celowych budżetu państwa wyniosły 24.553,1 tys. zł, tj. 99,7% kwoty przydzielonej (24.617,8 tys. zł) i głównie dotyczyły:

- Zadań w obszarze zdrowia (poz. 91) – 4.450,8 tys. zł;
- Zwiększenia wynagrodzeń pracowników uczelni (poz. 71) – 19.601,0 tys. zł;

¹³ Na podstawie wniosku Ministra ON z dnia 23 grudnia 2019 r. zmniejszono wysokość blokady z 1.000.000,0 tys. zł na kwotę 600.000,0 tys. zł. Natomiast decyzją z 31 grudnia 2019 r. Minister Finansów dokonał zmian w budżecie (zmniejszeń) w części 29 – Obrona narodowa, a także utworzył rezerwę celową (poz. 100) w budżecie państwa.

¹⁴ Decyzja nr 167/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 października 2019 r. w sprawie blokowania wydatków budżetowych w 2019 r. (Dz. Urz. MON poz. 207). Minister Finansów, decyzją z dnia 29 listopada 2019 r. (nr MF/BP2.4143.16.4.2019.RC), o kwotę 23.300,0 tys. zł zmniejszył budżet części 29 – Obrona narodowa, a zwiększył o tę samą kwotę decyzjami z 18 listopada oraz 3 i 11 grudnia 2019 r.

¹⁵ Nie planowano wydatków „niewygasających”. Do 31 marca 2019 r. zrealizowano kwotę 52.482,0 tys. zł, tego rodzaju wydatków dotyczących budżetu za 2018 r.

Środków z rezerwy celowej – poz. 16, w kwocie 23.300,0 tys. zł, przedstawione zostały w pkt. 2.3., niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli cz. 1 str. 470-472, 677-682)

Na koniec 2019 r. nie został wykorzystany limit wydatków w kwocie 25.118,3 tys. zł, w tym środki niepobrałe przez dysponentów oraz zwrócone na rachunek Ministerstwa Finansów, w terminach określonych przepisami. Niewykorzystane środki w kwocie 25.118,3 tys. zł, były niższe o 12.644,5 tys. zł od kwoty niewykorzystanych środków na koniec 2018 r. (37.762,8 tys. zł).

Minister Obrony Narodowej podejmował decyzje o blokowaniu planowanych wydatków w 2019 r., w tym w dniach: 29 marca 2019 r. – na kwotę 1.000.000,0 tys. zł, 22 października 2019 r. – na kwotę 23.300,0 tys. zł, oraz na podstawie wniosku Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 grudnia 2019 r. zmniejszono wysokość blokady z 1.000.000,0 tys. zł na kwotę 600.000,0 tys. zł. Natomiast decyzją z 31 grudnia 2019 r. Minister Finansów dokonał zmian (zmniejszeń) w budżecie w części 29 – Obrona narodowa, a także utworzył rezerwę celową (poz. 100) w budżecie państwa.

Minister Obrony Narodowej wyjaśnił, że głównymi przyczynami blokowania wydatków był brak możliwości terminowej realizacji zaplanowanych zadań modernizacyjnych dotyczących m.in.: modernizacji czołgów Leopard 2A4 (ze względu na opóźnienie wykonawcy w realizacji zadania) oraz Systemu Analiz Obrazowych (względy technologiczne wynikające z 36 miesięcznego cyklu produkcyjnego).

Zablokowane¹⁶ wydatki w kwocie łącznej 623.300,0 tys. zł były wyższe o 553.144,5 tys. zł niż w 2018 r. (70.155,5 tys. zł).

(akta kontroli cz. 1, str. 725, 739-741, 875-879)

Dotacje

W ustawie budżetowej na 2019 r. zaplanowano w części 29 dotacje w łącznej kwocie 2.418.366 tys. zł, z tego na dotacje podmiotowe – 849.429 tys. zł oraz na dotacje celowe – 1.568.937 tys. zł. W ciągu roku kwota planowanych dotacji była zmieniana i ustalona na kwotę 2.950.205 tys. zł, z tego dotacje podmiotowe – 896.651 tys. zł i dotacje celowe – 2.053.554 tys. zł. Załącznik do decyzji budżetowej Wykaz dotacji i subwencji udzielanych z budżetu resortu w 2019 r. był zmieniany 10-krotnie.

Szczegółowe dane dotyczące jednostek, którym przyznano w 2019 r. dotacje podmiotowe i celowe oraz kwot tych dotacji zostały podane w obwieszczeniu Ministra Obrony Narodowej¹⁷.

Dotacje zrealizowano w łącznej kwocie 2.901.765,2 tys. zł, z tego dotacje podmiotowe – 896.651,1 tys. zł (tj. 30,9% kwoty zrealizowanych dotacji) i dotacje celowe – 2.005.114,1 tys. zł (69,1%).

Kwota niewykorzystanych w 2019 r. dotacji, które zostały zwrócone wyniosła 2.994,4 tys. zł.

Przekazane dotacje podmiotowe wykorzystane zostały głównie przez wyższe szkoły wojskowe – 853.733,1 tys. zł, tj. 95,2% dotacji podmiotowych, a dotacje celowe przez Agencję Mienia Wojskowego – 893.244,1 tys. zł, tj. 44,5% dotacji celowych, Fundusz Dróg Samorządowych – 500.000 tys. zł (24,9%), samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (SP ZOZ) – 196.330,1 tys. zł (9,8%), Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (ZIOTP) – 137.013 tys. zł (6,8%),

¹⁶ Decyzje Ministra Obrony Narodowej, w sprawie blokowania wydatków budżetowych w 2019 r., o numerach: 167/MON (Dz. Urz. MON z 2019 r. poz. 207), 201/MON (Dz. Urz. MON z 2019 r. poz. 251).
Blokad dokonano na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

¹⁷ Obwieszczenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 marca 2020 r. w sprawie wykazu jednostek, którym przyznano w 2019 r. dotacje podmiotowe i celowe oraz kwot tych dotacji - Dz. Urz. MON z 2020 r. poz. 41.

podmioty realizujące „Program mobilizacji gospodarki” 107.500 tys. zł (5,4%) i muzea wojskowe – 101.003,7 tys. zł (5%).

Według stanu na 28 lutego 2020 r. pozostawała do rozliczenia kwota 1.757.976,5 tys. zł dotacji (podmiotowych i celowych) udzielonych w 2019 r. (w tym 500.000 tys. zł dotacji na Fundusz Dróg Samorządowych, podlegającej rozliczeniu w latach następnych). Na taki stan nierozliczonych dotacji miał wpływ fakt, że rozliczenia dotacji podmiotowych, które wpłynęły do DB MON z komórek organizacyjnych resortu nie zostały wprowadzone i zaksięgowane w ZWSI RON¹⁸, z uwagi na ograniczenie liczby pracowników, w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną w kraju i brakiem możliwości pracy zdalnej w tym systemie. Dyrektor DB MON wyjaśnił, że wszystkie rozliczenia dotacji podmiotowych zostaną wprowadzone do ewidencji za 2019 r. i ujęte w sprawozdaniu finansowym – BILANS/2019.

Badaniem szczegółowym objęto dotacje w ogólnej kwocie 594.488 tys. zł, tj. 20,1% kwoty udzielonych dotacji (28,9% dotacji celowych)¹⁹, z tego dla Funduszu Dróg Samorządowych – 500.000 tys. zł i Muzeum Wojska Polskiego – 94.488 tys. zł.

Dotacje dla Funduszu Dróg Samorządowych

Minister Obrony Narodowej udzielił, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych²⁰, dotacji celowej w wysokości 500.000 tys. zł na zadania obronne, wykonywane w ramach przygotowań obronnych państwa, ujęte w programach obronnych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej²¹.

Minister Obrony Narodowej w dniu 16 stycznia 2019 r., tj. w ustawowym terminie²², przekazał Prezesowi Rady Ministrów wykaz zadań obronnych rekomendowanych do sfinansowania ze środków finansowych Funduszu Dróg Samorządowych w 2019 r.²³ Wykaz zawierał 50 zadań na łączną kwotę 500.000 tys. zł. Szacunkowy koszt inwestycji w 2019 r. poszczególnych zadań określony był na kwoty od 150 tys. zł do 100.000 tys. zł.

Minister Obrony Narodowej w dniu 29 stycznia 2019 r., tj. ustawowym terminie²⁴ przesłał Wykaz (zatwierdzony w dniu 22 stycznia 2019 r. przez Prezesa Rady Ministrów) do podsekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury.

W dniu 18 lipca 2019 r. Minister Obrony Narodowej oraz Minister Infrastruktury (Dysponent Funduszu), zawarli umowę o udzielanie w latach 2019-2027 dotacji celowej na rzecz Funduszu Dróg Samorządowych na finansowanie zadań obronnych (dalej: umowa). Zgodnie z umową Minister Obrony Narodowej przekazuje w latach 2019-2027 dotację celową w wysokości 500.000 tys. zł, w dwóch równych ratach każdego roku²⁵, płatnych do 30 kwietnia i 1 października.

W umowie zastrzeżono, że jednostki samorządu terytorialnego otrzymujące dotacje z Funduszu na zadania obronne, będą zobowiązane do uzgadniania szczegółowego opisu zadania oraz projektu budowlanego albo projektu zgłoszenia robót budowlanych dotyczących zadania obronnego, wraz z załącznikami, w zakresie jego

¹⁸ ZWIS RON – Zintegrowany Wieloszczeblowy System Informatyczny Resortu Obrony Narodowej.

¹⁹ Bez uwzględniania dotacji dla AMW.

²⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 2161, ze zm.

²¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1541, ze zm.

²² Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 stycznia każdego roku, Minister Obrony Narodowej wskazuje Prezesowi Rady Ministrów zadania obronne, rekomendowane do sfinansowania ze środków Funduszu.

²³ Dokument niejawni, niepublikowany.

²⁴ Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych Minister Obrony Narodowej informuje ministra właściwego do spraw transportu w terminie do dnia 31 marca każdego roku o rozstrzygnięciu, w którym Prezes Rady Ministrów wskazał zadania obronne do sfinansowania.

²⁵ Z wyjątkiem 2019 r., kiedy termin I raty określono na 14 dni od dnia wejścia w życie umowy.

zgodności ze szczegółowym opisem zadania z Szefostwem Transportu i Ruchu Wojsk – Centrum Koordynacji Ruchu Wojsk.

Dysponent Funduszu zobowiązał się do przedstawiania Ministrowi Obrony Narodowej informacji o wynikach kontroli przeprowadzanych na podstawie art. 31 ust 1 i 2 w zw. z art. 39 ust. 6 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych, w terminie 30 dni od jej zakończenia oraz ustalono, że w kontrolach tych może uczestniczyć przedstawiciel Szefostwa Transportu i Ruchu Wojsk – Centrum Koordynacji Ruchu Wojsk.

Ponadto w umowie ustalono, że Dysponent Funduszu będzie, w terminie do 31 marca każdego roku, przedstawiał Ministrowi Obrony Narodowej informację o stopniu realizacji zadań obronnych sfinansowanych w poprzednim roku ze środków Funduszu, odrębnie dla każdego zadania – postęp rzeczowy realizacji tego zadania na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, wysokość środków Funduszu wydatkowanych w poprzednim roku oraz pozostających do sfinansowania w kolejnych latach.

Wraz z informacją, Dysponent Funduszu będzie przekazywał Ministrowi Obrony Narodowej, do 31 marca każdego roku, zestawienie zadań, dla których jednostki samorządu terytorialnego przedłożyły rozliczenie rzeczowo-finansowe oraz zestawienie zadań, dla których Dysponent Funduszu zatwierdził w poprzednim roku rozliczenie finansowo-księgowe.

Ustalono, że Minister Infrastruktury przekazał Ministrowi Obrony Narodowej do zaopiniowania projekty 25 umów wraz ze szczegółowym opisem zadania, w tym w dniu: 9 sierpnia 2019 r. – 4 umowy; 16 sierpnia 2019 r. – 2 umowy; 22 sierpnia 2019 r. – 7 umów; 27 sierpnia 2019 r. – 2 umowy; 26 września 2019 r. – 4 umowy; 26 listopada 2019 r. – 2 umowy i 13 grudnia 2019 r. – 4 umowy.

Minister Obrony Narodowej uzgodnił projekty umów, nie wnosząc uwag, w dniach 27 sierpnia 2019 r. (6 umów), 3 września 2019 r. (9 umów), 21 października 2019 r. (4 umowy), 17 grudnia 2019 r. (2 umowy) i 15 stycznia 2020 r. (4 umowy).

Łączna wartość szacunkowa 25 zadań, które wskazał Minister Obrony Narodowej wyniosła 353.438 tys. zł.

Ustalono, że DB MON z rachunku bieżącego (konto 130-1) dowodami księgowymi²⁶ przekazał dwie transze dotacji w kwotach po 250.000 tys. zł, i tak: pierwszą transzę wypłaconych środków (dokumentem w ZWSI RON nr 61002337 z dnia 30 lipca 2019 r.) na kwotę 250.000 tys. zł zaksięgowano w zaklasyfikowaniu do § 6060, po uzyskaniu zgody od Ministra Finansów na zmianę paragrafu wydatku (§ 2430) dokonano stosownej korekty, drugą transzę na kwotę 250.000 tys. zł zaksięgowano w § 2430 dowodem nr 61003048 z dnia 1 października 2019 r.

Dyrektor DB MON wyjaśnił, że dotacji w kwocie 500.000 tys. zł w 2019 r. nie rozliczono, gdyż dotacja ta podlega rozliczeniu w 2029 r. Zgodnie z zawartą umową Dysponent Funduszu ma przedstawić w terminie do dnia 30 kwietnia 2029 r. Ministrowi Obrony Narodowej informację o stopniu realizacji zadań obronnych sfinansowanych w okresie obowiązywania umowy. Informacja ta ma składać się z zestawienia zadań obronnych wskazanych przez Prezesa Rady Ministrów dla

²⁶ Ww. dowodami były: a) Zlecenie przelewu z dnia 29.07.2019 r. o nr wew. dow. ks 697/40/2019/D, wierzyciel – Ministerstwo Infrastruktury, kwota 250.000,0 tys. zł, podstawa – Umowa nr 33000148687/357 z dnia 2019-07-18, z tytułu (tj. treść ekonomiczna) – dotacja celowa do Ministra Infrastruktury I rata na rzecz Funduszu Dróg Samorządowych; b) Zlecenie przelewu z dnia 10.09.2019 r., o nr wew. dowodu. ks. 898/40/2019/D, wierzyciel – Ministerstwo Infrastruktury, kwota 250.000,0 tys. zł, podstawa – Umowa nr 33000148687/357 z dnia 2019-07-18, termin płatności 01-10-2019 r., z tytułu (tj. treść ekonomiczna) – dotacja celowa do Ministra Infrastruktury II rata na rzecz Funduszu Dróg Samorządowych.

każdego roku obowiązywania umowy, listy zakończonych i niezrealizowanych zadań obronnych oraz zestawienia środków Funduszu wydatkowanych i niewydatkowanych w okresie obowiązywania umowy.

W dniu 25 marca 2020 r. Minister Infrastruktury przekazał Ministrowi Obrony Narodowej Informację o stopniu realizacji zadań obronnych finansowanych ze środków Funduszu Dróg Samorządowych na dzień 31 grudnia 2019 r., w której wskazuje, że w 2019 r. podpisano 19 umów o udzielenie finansowania ze środków Funduszu Dróg Samorządowych na łączną kwotę 1.089.518 tys. zł, a wydatkowano w 2019 r. na ten cel kwotę 13.074 tys. zł, tj. 1,2% wartość podpisanych umów.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że jeszcze przed wejściem w życie ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych, Ministerstwo Obrony Narodowej miało wątpliwości związane z proponowanymi w tej ustawie regulacjami dotyczącymi udzielania, przeznaczenia i rozliczania dotacji celowej na rzecz Funduszu w kontekście zgodności proponowanych rozwiązań z postanowieniami ustawy o finansach publicznych. W celu wyjaśnienia tych wątpliwości, Dyrektor DB MON w dniu 23 listopada 2018 r. zwrócił się pisemnie do Dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów, o wyrażenie stanowiska Ministerstwa Finansów w zakresie stosowania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących m.in. zasad rocznego rozliczania udzielonych dotacji i ich ewentualnego zwrotu do budżetu państwa przez dysponenta części (udzielającego dotację) środków niewykorzystanych w danym roku budżetowym.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów, w piśmie z dnia 27 grudnia 2018 r. odpowiedziała, że *„Ponadto z art 150 uofp wynika, iż dysponent części budżetowej udzielający dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych (jaka jest również państwowy fundusz celowy), ma – w przypadku, gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji – obowiązek zawarcia umowy dotacyjnej. W ww. przepisie określone zostały również elementy konieczne/istotne umowy dotacyjnej, m.in. szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania, wysokość udzielonej dotacji, termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego, termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji. Tym samym - w myśl obowiązujących przepisów - w szczególności art 5 ust. 1 pkt 2, oraz art. 39 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych, a także art. 150 uofp, zdaniem Departamentu Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów, udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa, z części budżetowej, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej powinno następować po zatwierdzeniu przez Prezesa Rady Ministrów zadań obronnych wskazanych przez MON oraz zawarciu stosownej umowy.”*

Odpowiedź Ministerstwa Finansów nie rozwiązała wątpliwości zgłaszanych przez resort obrony narodowej, dlatego Dyrektor DB MON wystąpił w dniu 31 grudnia 2018 r. z pismem do Departamentu Budżetu w Ministerstwie Infrastruktury, w którym stwierdził, że: *„(...) w opinii Departamentu Budżetowego MON, stanowisko Ministerstwa Finansów nie usuwa wszystkich wątpliwości w analizowanym obszarze, zwłaszcza w zakresie relacji przepisów ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych (art. 5 ust. 1 pkt 2, art. 7 ust. 2, art. 39) i ustawy o finansach publicznych (art. 126, 127, 150, 168, 169). Mając na uwadze, że przepisy ustawy w zakresie dotacji MON na rzecz Funduszu wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r., uprzejmie proszę o przedstawienie w trybie pilnym stanowiska Ministerstwa Infrastruktury w przedmiotowej sprawie. Wspólnym celem resortu infrastruktury oraz resortu obrony narodowej powinno być wypracowanie optymalnych mechanizmów*

przekazywania dotacji celowej i finansowania zadań obronnych w kontekście efektywnego wydatkowania środków z limitu wydatków obronnych.”

Zdaniem Dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Infrastruktury, wyrażonym w piśmie z 15 stycznia 2019 r., *„Uruchomienie dotacji zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów powinno nastąpić po zatwierdzeniu przez Prezesa Rady Ministrów zadań obronnych do sfinansowania ze środków Funduszu w danym roku. Biorąc pod uwagę cel dotacji - termin jej wykorzystania następowalby w momencie zasilenia Funduszu środkami dotacji co proponuje się uszczegółowić w umowie. Proponuje się przyjęcie następującego paragrafu klasyfikacji budżetowej 2430 - Dotacja z budżetu dla państwowego funduszu celowego tj. ten sam paragraf, jak w przypadku dotacji z budżetu państwa udzielanej z części 39 Transport”.*

Najwyższa Izba Kontroli podziela stanowisko Ministerstwa Obrony Narodowej w kwestii nieprecyzyjnego uregulowania zasad udzielania i rozliczania w roku budżetowym dotacji udzielanej na rzecz Funduszu Dróg Samorządowych i zwraca uwagę na potrzebę pilnego uregulowania kwestii dotyczącej rozliczeń dotacji celowych udzielanych przez Ministra Obrony Narodowej Funduszowi Dróg Samorządowych w taki sposób, aby następowało to w zgodzie z postanowieniami ustawy o finansach publicznych, a także zapewniało prezentację prawidłowych danych w sprawozdaniach finansowych.

W związku z panującą w kraju sytuację epidemiologiczną niemożliwe w trakcie tej kontroli było wyjaśnienie wszystkich wątpliwości związanych z rozliczaniem dotacji celowych udzielanych Funduszowi przez Ministra Obrony Narodowej, ponieważ wiązałyby się to z koniecznością dodatkowych badań w Ministerstwie Infrastruktury, Ministerstwie Finansów i samym Funduszu.

Dotacje dla muzeów

Zbadano 7 umów na udzielenie dotacji dla muzeów:

- 3300013490/49 na budowę Muzeum Wojska Polskiego (MWP) – pierwotna wartość umowy 93.283,2 tys. zł, wartość umowy po zmianach 88.314,1 tys. zł, kwota wypłaconej dotacji 87.948,4 tys. zł;
- 3300013489/48 na przebudowę i adaptację kaponiery MWP-Muzeum Katyńskie (MWP-MK) – pierwotna wartość umowy 2.062,7 tys. zł, wartość umowy po zmianach 1.949,7 zł, kwota wypłaconej dotacji 1.947,4 tys. zł;
- 3300013485/47 na zaadaptowanie komory fundamentowej na salę konferencyjną MWP-MK – pierwotna wartość umowy 2.654,1 tys. zł, wartość umowy po zmianach 2.941,2 tys. zł, kwota wypłaconej dotacji 2.940,7 tys. zł;
- 3300014359/221 na budowę oddziału MWP w Ossowie – pierwotna wartość umowy 19.534 tys. zł, wartość umowy po zmianach 97 tys. zł, kwota wypłaconej dotacji 59,3 tys. zł;
- 3300014194/123 modernizacja obiektów oddział zamiejscowy MWP – pierwotna wartość umowy 466 tys. zł, wartość umowy po zmianach 466 tys. zł, kwota wypłaconej dotacji 465,6 tys. zł;
- 3300015716/564 na zakup zbiorów muzealnych MWP – pierwotna wartość umowy 160 tys. zł, wartość umowy po zmianach 160 tys. zł, kwota wypłaconej dotacji 147,4 tys. zł;
- 3300015678/557 na zakup sprzętu i urządzeń dla MWP – pierwotna wartość umowy 560 tys. zł, wartość umowy po zmianach 560 tys. zł, kwota wypłaconej dotacji 558,2 tys. zł.

Pierwotna łączna kwota w umowach o udzielenie dotacji celowych dla MWP wynosiła 118.720 tys. zł. W ciągu roku została zmniejszona do kwoty 94.488 tys. zł, tj. o 24.232 tys. zł (20,4%).

Największa zmiana dotyczyła umowy na budowę oddziału MWP w Ossowie, w przypadku której zmniejszono wartość umowy o 19.437 tys. zł.

Dyrektor DEKiD w dniu 21 października 2019 r. wystąpił do Szefa Zarządu Planowania Rzeczowego – P8 Sztabu Generalnego WP o zablokowanie kwoty 19.903 tys. zł w związku z brakiem możliwości realizacji zaplanowanych wydatków.

W wyniku szczegółowej kontroli 366 dowodów księgowych na łączną kwotę 94.067 tys. zł oraz analizy składanych zapotrzebowań na środki finansowe z dotacji celowych, comiesięcznych sprawozdań (informacji syntetycznych) oraz rocznych rozliczeń z realizacji dotacji przez Muzeum Wojska Polskiego ustalono, że wydatki poniesione zostały zgodnie z przeznaczeniem.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dokumentowania wydatków z dotacji objętych badaniem.

Na składanych przez Muzeum Wojska Polskiego rocznych rozliczeniach realizacji zadań brak jest daty sporządzenia, daty wpływu do Departamentu Edukacji, Dziedzictwa i Kultury, a także daty zatwierdzenia przez Dyrektora DEKiD, zatem nie można było stwierdzić czy zatwierdzenie rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym nastąpiło w terminie określonym w art. 152 ust. 2 uofp.

Blokowanie wydatków budżetowych dotyczących dotacji

W 2019 r. Minister Obrony Narodowej dokonał blokowania wydatków budżetowych przeznaczonych na dotacje w § 6220 – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych, w łącznej kwocie 71.739,2 tys. zł, z tego w rozdziale:

- 73015 – Działalność dydaktyczna w zakresie związanym z obroną narodową w kwotach: 23.300 tys. zł i 22.614,1 tys. zł;
- 92118 – Muzea – 22.606,3 tys. zł;
- 85195 – Pozostała działalność – 3.218,8 tys. zł.

Wydatki w rozdziale 73015 zgłoszono do zablokowania w związku z brakiem możliwości wydatkowania tych kwot w wyniku problemów z wyłonieniem wykonawców dokumentacji inwestycyjnych bądź wykonawców prac budowlanych, a także opóźnieniami w wydawaniu decyzji administracyjnych dla poszczególnych zadań inwestycyjnych.

Wydatki w rozdziale 92118 zgłoszono do zablokowania w związku z niemożliwością wydatkowania tych kwot przez Stołeczny Zarząd Infrastruktury jako inwestora zastępczego.

Wykorzystanie środków z rezerwy celowej (poz. 71 Środki na zwiększenie wynagrodzeń pracowników uczelni)

Sposób rozdysponowania środków na zwiększenie wynagrodzeń pracowników uczelni przeniesionych z poz. 71 – rezerwy celowe, zrealizowano w oparciu o sprawozdanie Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za 2018 r., co spowodowało, że przekazane środki były proporcjonalne do realizowanych wynagrodzeń i tym samym cel rezerwy został zrealizowany na jednakowych dla wszystkich uczelni zasadach.

Na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce²⁷ oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz

²⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 85.

środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁸ wydatki na wynagrodzenia zakwalifikowano do dwóch rozdziałów klasyfikacji budżetowej, tj. 73014 – Działalność dydaktyczna i badawcza²⁹ oraz 73015 – Działalność dydaktyczna w zakresie związanym z obroną narodową, proporcjonalnie do funduszu plac poszczególnych uczelni.

Podział ten wyglądał następująco:

- Rozdział 73014 – 8.973 tys. zł, w tym Akademia Sztuki Wojennej – 1.955 tys. zł, Akademia Marynarki Wojennej – 1.235 tys. zł, Wojskowa Akademia Techniczna – 4.868 tys. zł, Akademia Wojsk Lądowych – 219 tys. zł, Lotnicza Akademia Wojskowa – 696 tys. zł;
- Rozdział 73015 – 10.628 tys. zł, w tym Akademia Sztuki Wojennej – 627 tys. zł, Akademia Marynarki Wojennej – 852 tys. zł, Wojskowa Akademia Techniczna – 6.191 tys. zł, Akademia Wojsk Lądowych – 1.453 tys. zł, Lotnicza Akademia Wojskowa – 1.505 tys. zł.

Wykorzystanie środków z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 16) na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa

Kontrola wykazała, że w dniu 22 października 2019 r. Minister Obrony Narodowej wydał decyzję o blokowaniu wydatków budżetowych w 2019 r.³⁰, w części 29 - Obrona narodowa, rozdział 73015 - Działalność dydaktyczna (...) na kwotę 23.300,0 tys. zł oraz wystąpił z wnioskiem do Ministra Finansów, o zwiększenie budżetu MON o tę samą kwotę w rozdziale 75222 - Agencja Mienia Wojskowego. We wniosku uzasadniał, że zwiększony plan wydatków zostanie w całości przeznaczony na wypłaty odpraw mieszkaniowych (zobowiązanie Skarbu Państwa) dla uprawnionych żołnierzy zawodowych.

Minister Finansów dokonał zwiększeń budżetu części 29 – Obrona narodowa, z rezerw celowych budżetu państwa, decyzjami³¹ z dnia:

- 18 listopada 2019 r., o kwotę 10.884,9 tys. zł;
- 3 grudnia 2019 r., o kwotę 5.682,8 tys. zł;
- 11 grudnia 2019 r., o kwotę 6.732,3 tys. zł.

oraz 29 listopada 2019 r. wprowadził zmiany w budżecie państwa na rok 2019, polegające na: zmniejszeniu wydatków (część 29, dział 730, rozdział 73015, paragraf 6220) o kwotę 23.300,0 tys. zł i zwiększeniu wydatków o tę samą kwotę (część 29, dział 752, rozdział 75222, paragraf 2840, poz. rezerwy 16).

Łącznie kwotę 23.300,0 tys. zł, w systemie informatycznym TREZOR, pod datą 29 listopada 2019 r. ujęto jako zmniejszenie rezerw (cz. 83, poz.95).

(akta kontroli cz. 1 str. 121-123, 267-269, 276-279)

Dyrektor Departamentu Budżetowego MON decyzją Nr 78/DB z dnia 2 grudnia 2019 r. zmienił plan wydatków resortu obrony narodowej określony w decyzji budżetowej na rok 2019 Nr 13/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia

²⁸ Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.

²⁹ W rozdziale tym nie ujmuje się środków na działalność dydaktyczną w zakresie związanym z obroną narodową (jest to finansowanie uczelni wojskowej w części przypadającej na studentów cywilnych). Do końca 2018 r. kształcenie studentów cywilnych w uczelniach wojskowych finansowane było przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wydatki ponoszone w tym rozdziale nie stanowią wydatków obronnych o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1453 i 2020).

³⁰ Decyzja nr 167/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 października 2019 r. w sprawie blokowania wydatków budżetowych w 2019 r. (Dz. Urz. MON poz. 207, ze zm.) oraz pismo nr 29.4143.12.3.2019.BD z dnia 31 października 2019 r.

³¹ Pismo nr MF/FS6.4143.3.18.2019.MF.5815 z dnia 18 listopada 2019 r.; pismo MF/FS6.4143.3.19.2019.MF.6083 z dnia 3 grudnia 2019 r.; pismo MF/FS6.4143.3.20.2019. MF.6192 z dnia 11 grudnia 2019 r. oraz pismo MF/BP2.4143.16.4.2019.RC z dnia 29 listopada 2019 r.

25 stycznia 2019 r.³² (załącznik „Zestawienie wydatków budżetu resortu oraz ich podział na dysponentów środków według działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej”), zmniejszając plan wydatków (dla rozdziału 73015, paragraf 6220) o kwotę 23.300,0 tys. zł. W uzasadnieniu powołano się na decyzję Ministra Finansów.

Na podstawie decyzji Ministra Finansów, dyrektor DB MON wydał też swoje decyzje³³ (w imieniu dysponenta części 29), o zmianie decyzji budżetowej na rok 2019, zwiększające plan wydatków o łączną kwotę 23.300,0 tys. zł, ze wskazaniem jej przeznaczenia, tj. na wypłaty przez AMW odpraw mieszkaniowych.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 8.455.491,3 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach i w porównaniu do wykonania w 2018 r. były wyższe o 661.256,6 tys. zł, tj. 8,5%.

Przeznaczono je głównie na świadczenia emerytalno-rentowe oraz wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń i wynagrodzeń (w tym m.in.: dodatek zagraniczny dla żołnierzy pełniących służbę w Polskich Kontyngentach Wojskowych i żołnierzy pełniących służbę w placówkach zagranicznych i przedstawicielstwach wojskowych, dodatki wojenne, gratyfikacje urlopowe, odprawy pośmiertne oraz stypendia).

Największy udział w tej grupie wydatków miały:

- świadczenia społeczne (głównie emerytury) – 7.229.704,9 tys. zł (tj. 85,5%);
- wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacone żołnierzom i funkcjonariuszom – 1.198.952,8 tys. zł (14,2%).

(akta kontroli cz. 1, str. 308-309)

W 2019 r. na świadczenia z wojskowego systemu emerytalnego wydatkowano 7.222.707 tys. zł (100% planu), w tym głównie na:

- emerytury wojskowe – 5.047.638 tys. zł, dla 108.716 emerytów wojskowych; wypłacono 1.304.392 świadczeń; średnia kwota świadczenia wynosiła – 3.865 zł (w 2018 r. – 3.588,4 zł);
- renty rodzinne – 1.490.853 tys. zł, dla 39.611 świadczeniobiorców; wypłacono 475.332 świadczeń; średnia kwota świadczenia wynosiła 3.123 zł (w 2018 r. – 2.895,6 zł);
- renty z tytułu niezdolności do pracy – 500.762 tys. zł, dla 12.232 rencistów; wypłacono 146.779 rent; średnia kwota świadczenia wynosiła 3.401 zł (w 2018 r. – 3.193,5 zł);
- renty, na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin³⁴ – 6.641 tys. zł, dla 406 rencistów wypłacono 4.872 rent; średnia kwota świadczenia wynosiła 1.484 zł (w 2018 r. – 1.287,2 zł);
- uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku oraz renty rodzinne – 3.115 tys. zł, wypłacono 254 uposażeń dla 21 prokuratorów w stanie spoczynku; średnia wysokość świadczenia wynosiła 12.262 zł (w 2018 r. – 11.133,3 zł);
- uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz renty rodzinne – 1.700 tys. zł, dla 9 sędziów wypłacono 108 uposażeń; średnia kwota świadczenia wynosiła 15.738 zł (w 2018 r. – 11.076,4 zł);

Wojskowe Biura Emerytalne w 2019 r. wydatkowały również kwotę 198.115 tys. zł (100% planu po zmianach) na uposażenia i świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku żołnierzom i funkcjonariuszom zwalnianych ze służby.

(akta kontroli cz. 1, str. 299-300, 312-317)

³² Dz. Urz. MON poz. 17, ze zm.

³³ Decyzja nr 73/DB z dnia 19 listopada 2019 r.; decyzja nr 82/DB z dnia 6 grudnia 2019 r.

³⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 203, ze zm.

W związku z koniecznością zabezpieczenia przez Wojskowe Biuro Emerytalne płatności w 2019 r. jednorazowego świadczenia emerytom i rencistom wojskowym wynikającego z ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r.³⁵, decyzją Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2019 z dnia 8 maja 2019 r.³⁶ dokonano zmniejszenia wydatków w budżecie resortu obrony narodowej w działach:

- 752 – Obrona narodowa, § 4000 o kwotę 167 999,0 tys. zł (zakup materiałów i usług, naprawy, remonty, podróże służbowe);
- 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka, § 2520 o kwotę 11 000,0 tys. zł (z subwencji dla szkół wyższych, dotacja dydaktyczna) i jednocześnie zwiększono o kwotę 178 999,0 tys. zł wydatki w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Faktycznie wydatkowano na ww. świadczenie 176 099,6 tys. zł.

Dyrektor Departamentu Budżetowego MON wyjaśnił, że MON nie otrzymało dodatkowego zwiększenia budżetu MON z rezerw budżetu państwa na wypłatę ww. świadczenia pieniężnego. Stwierdził, że wyasygnowanie środków na wypłatę świadczenia z budżetu MON nie miały negatywnego wpływu na funkcjonowanie SZRP i nie spowodowały zmniejszenia zakresu modernizacji technicznej w 2019 r.³⁷

(akta kontroli cz. 1, str. 519-522)

Wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia i zatrudnienie

Zrealizowane wydatki bieżące wyniosły w 2019 r. 21.905.683,9 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2018 r. o 2.236.360,1 tys. zł, tj. o 11,4%.

Najwyższe wydatki poniesione zostały na:

- uposażenia i wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 10.587.558,5 tys. zł, stanowiły 48,3% wydatków bieżących i były wyższe o 1.187.950,9 tys. zł od wykonanych w 2018 r.;
- zakup materiałów i wyposażenia – 1.318.362,5 tys. zł, odpowiednio 6,0% i niższe o 128.389,3 tys. zł;
- zakup usług remontowych oraz remonty uzbrojenia i SpW – 1.421.764,9 tys. zł, odpowiednio 6,5% i niższe o 15.698,8 tys. zł;
- zakup energii – 526.781,2 tys. zł, odpowiednio 2,4% i wyższe o 9.470,3 tys. zł;
- zakup usług pozostałych – 2.199.227,1 tys. zł, odpowiednio 10,0% i wyższe o 151.468,1 tys. zł.

(akta kontroli cz. 1, str. 467)

Wydatki na uposażenia i wynagrodzenia wykonane zostały w kwocie 9.964.487,8 tys. zł i w porównaniu do 2018 roku były wyższe o 1.132.352,1 tys. zł, tj. o 12,8%, w tym wydatki na uposażenia żołnierzy zawodowych były wyższe o 902.126,7 tys. zł, tj. o 13,9% i wydatki na wynagrodzenia pracowników resortu obrony narodowej (ron) były wyższe o 230.225,4 tys. zł, tj. o 9,9%.

Na wzrost ogólnej kwoty wydatków na uposażenia i wynagrodzenia wpływ miały następujące czynniki:

- zwiększenie stanów osobowych żołnierzy zawodowych oraz pracowników wojska;
- zwiększenie wynagrodzeń pracowników resortu obrony narodowej o 9%;

³⁵ Dz. U. z 2019 r., poz. 743.

³⁶ Decyzja Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2019, pismo nr MF/FS6.4143.3.6.2019MF.1458.

³⁷ Wniosek Dyrektora Departamentu Budżetowego MON dotyczący racjonalizacji wydatków budżetowych – pismo Nr 323/SŁ. z dnia 6 lutego 2019 r.

- skutki podwyżek uposażeń żołnierzy zawodowych i wynagrodzeń pracowników resortu obrony narodowej dokonanych w 2019 r.

W ustawie budżetowej na 2019 r. łączne wydatki na uposażenia ustalono w kwocie 7.599.687 tys. zł, tj. w kwocie wyższej od wydatków planowanych na 2018 rok o 807.092 tys. zł, tj. o 11,9%.

Wydatki na uposażenia wyniosły 7.409.874,5 tys. zł. Z powodu nieosiągnięcia planowanego na 2019 r. średniorocznego limitu stanu żołnierzy zawodowych na poziomie 110.000, z tego 108.828 w wojskowych jednostkach budżetowych, planowane wydatki na uposażenia zostały pomniejszone o kwotę 188.885,2 tys. zł, które głównie przeznaczono na:

- fundusz wynagrodzeń dla pracowników (jednorazowe premie i nagrody) 118.849,4 tys. zł;
- dotację celową dla AMW na wypłatę odpraw mieszkaniowych 38.000 tys. zł;
- należności dla żołnierzy pełniących służbę w PKW (w związku z utworzeniem nowego kontyngentu UNiFIL) 30.000 tys. zł;
- składki dla organizacji międzynarodowych 538,1 tys. zł;
- wypłatę odszkodowania przyznanego wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie 411,9 tys. zł.

W 2019 r. średni stan zatrudnienia żołnierzy zawodowych wyniósł 105.083, co stanowiło 95,5% przydzielonego limitu.

Dyrektor Departamentu Kadr wyjaśnił, że zasadniczą przyczyną tej sytuacji był niższy od planowanego dopływ żołnierzy zawodowych realizowany poprzez powołanie żołnierzy rezerwy. W odniesieniu do założeń „Harmonogramu zmian stanów osobowych Sił Zbrojnych RP w 2019 roku”, poziom realizacji powołań do zawodowej służby wojskowej był niższy od planowanego o 27%. Jednocześnie zanotowano zwiększoną o 5% liczbę zwolnień zawodowej służby wojskowej w porównaniu do założeń określonych w ww. „Harmonogramie...”.

(akta kontroli cz. 1, str. 454-455, 478-503, 519-521)

Przeciętne wynagrodzenie pracowników resortu obrony narodowej w 2019 r. wyniosło 4.770,06 zł i było wyższe o 394,10 zł, tj. o 9% od przeciętnego wynagrodzenia w 2018 r.

Przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych wyniosło 5 800,91 zł i było wyższe o 535,49 zł, tj. o 10,2% od przeciętnego uposażenia w 2018 r.

(akta kontroli cz. 1, str. 454-455)

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w 2019 r. wyniosło 151.076 osób (dane nie obejmują zatrudnienia w Służbie Wywiadu Wojskowego) i było wyższe o 3.817 osób, tj. o 2,6% w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2018 r.

Limit zatrudnienia bazowego pracowników ron wynosił 46.394 stanowiska. Średnioroczny stan zatrudnienia wyniósł 44.433, a faktyczne zatrudnienie pracowników w MON na koniec 2019 r. wyniosło 44.699 osób.

Stan ewidencyjny żołnierzy zawodowych wzrósł w 2019 r. o 5.554 (z 104.946 na 1 stycznia 2019 r. do 110.500 na 31 grudnia 2019 r.). W 2019 r. do służby powołano 7.163 żołnierzy zawodowych, z tego 1.101 oficerów, 1.313 podoficerów i 9.749 szeregowych.

W 2019 r. z zawodowej służby wojskowej zwolniono 4.405 żołnierzy, tj. o 205 żołnierzy więcej niż planowano (4.200)³⁸, z tego 945 oficerów, 1.728 podoficerów i 1.732 szeregowych.

(akta kontroli cz. 1 str. 478-503)

³⁸ Decyzja budżetowa na rok 2019 Nr 13/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 stycznia 2019 r., § 3 ust. 2 tej decyzji (Dz.U. z 2019 r., poz. 17, ze zm.).

Zobowiązania

W sprawozdaniu rocznym Rb-28, na koniec 2019 r. wykazano zobowiązania ogółem w kwocie 1.172.243,6 tys. zł. W porównaniu do 2018 r. zobowiązania ogółem zmalały o 28.455,8 tys. zł (z kwoty 1.200.699,4 tys. zł), tj. o 2,4%.

Najwyższe zobowiązania na koniec 2019 r. wynosiły w rozdziałach:

- 75220 – Zabezpieczenie wojsk, gdzie wynosiły 317.157,6 tys. zł, co stanowiło 27,1% kwoty ogólnej zobowiązań w części 29 – Obrona narodowa;
- 75201 – Wojska Lądowe, kwota 248.546,5 tys. zł (21,2%);
- 75204 – Centralne wsparcie, kwota 148.071 tys. zł (12,6%);
- 75202 – Siły Powietrzne, kwota 116.245,9 tys. zł (9,9%);
- 75295 – Pozostała działalność, kwota 82.120,5 tys. zł (7,0%).

(akta kontroli cz.1, str. 404-429, 702-707, 928)

Znaczący wzrost zobowiązań wystąpił w § 4590 w rozdziale 75220 (z kwoty 85,5 tys. zł w roku 2018 do kwoty 701,6 tys. zł w roku 2019), gdzie zobowiązania dotyczyły roszczeń właścicieli nieruchomości położonych w obszarze ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego w Łasku. Dysponent (RZI w Bydgoszczy, jako strona pozwana) potwierdził, że powyższa kwota wynika z wyroków sądowych.

(akta kontroli cz.1, str.409-429, 714-738)

Wydatki majątkowe

W planie po zmianach na rok 2019 na wydatki majątkowe zaplanowano 10.703.236,7 tys. zł. Wykonanie wydatków majątkowych w 2019 r. wyniosło 10.695.784,6 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach oraz 24,6% wydatków części 29 – Obrona narodowa.

(akta kontroli cz.1, str.467)

Wydatki majątkowe ponoszone były na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych, na inwestycje budowlane jednostek budżetowych, na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO i UE oraz w ramach dotacji celowych na finansowanie i dofinansowanie zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych, tj. samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SPZOZ) i instytutów badawczych wojskowej służby zdrowia (Wojskowy Instytut Medyczny – WIM, Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej – WIML) oraz uczelni i muzeów wojskowych.

Wydatki majątkowe ujęte były w centralnych planach rzeczowych (CPR), w tym: Planie Modernizacji Technicznej (PMT) i Planie Inwestycji Budowlanych (PIB).

W Planie Modernizacji Technicznej na lata 2019-2022, na realizację w 2019 r., w planie po zmianach, przeznaczono środki w kwocie 10.851.505,7 tys. zł³⁹. Realizacja zadań w ramach PMT, w ujęciu finansowym wyniosła 10.841.579,8 tys. zł⁴⁰. Środki budżetowe zostały wydatkowane m.in. na: zakup uzbrojenia, sprzętu wojskowego, materiałów wybuchowych i amunicji oraz sprzętu szkoleniowego, w tym również wypłat zaliczek na poczet dostaw i remontów uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz robót budowlanych.

Na poczet przyszłych dostaw rzeczowych w 2019 r. w ramach PMT i PIB kontrahentom wypłacono zaliczki w kwocie 5.401.135,6 tys. zł, w tym przez Inspektorat Uzbrojenia (IU) – 4.973.630,9 tys. zł oraz Inspektorat Wsparcia Sił

³⁹ W tym wydatki majątkowe – 9.026.246,7 tys. zł oraz wydatki bieżące – 1.825.259,1 tys. zł.

⁴⁰ W tym wydatki majątkowe – 9.022.517,1 tys. zł oraz wydatki bieżące – 1.819.062,7 tys. zł.

Zbrojnych (IWsp SZ) – 427.719,7 tys. zł, co stanowiło 37,4% wydatkowanych środków na modernizację techniczną (14.440.826,6 tys. zł⁴¹).

Zaliczki udzielone w najwyższych kwotach przez IU dotyczyły zakupów:

- przeciwlotniczego i przeciwrakietowego zestawu rakietowego średniego zasięgu WISŁA – 2.948.046,8 tys. zł;
- śmigłowców zwalczania okrętów podwodnych (ZOP) wyposażonych dodatkowo w sprzęt medyczny pozwalający na prowadzenie akcji poszukiwawczo-ratowniczych CSAR – bojowego poszukiwania i ratownictwa – 412.500 tys. zł;
- samolotów do przewozu najważniejszych osób w państwie – 251.276,8 tys. zł;
- dywizjonowego modułu ogniowego wieloprowadnicowych wyrzutni rakietowych o kryptonimie HOMAR wraz z rakietami oraz pakietem logistycznym i szkoleniowym – 234.180,5 tys. zł;
- KTO ROSOMAK w wersji bazowej – 139.265,6 tys. zł;
- samobieżnego przeciwlotniczego zestawu rakietowego POPRAD – 100.000 tys. zł.

Na stan wypłaconych i nierozliczonych przez IWsp SZ, na koniec 2019 r. zaliczek w kwocie 644.272,4 tys. zł⁴² złożyły się nierozliczone zaliczki w: 2019 r. – 427.719,7 tys. zł oraz lat wcześniejszych (2015-2018) w ogólnej kwocie 216.552,7 tys. zł⁴³.

Na koniec 2018 r. ogólna kwota zaliczek udzielonych kontrahentom na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz realizację inwestycji budowlanych przez Inspektorat Uzbrojenia, Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych i Dysponenta Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, które nie były rozliczone efektami rzeczowymi wynosiła 16.980.100,2 tys. zł.

Kontrola wykazała, że na koniec 2019 r. kwota zaliczek udzielonych, a nierozliczonych efektami rzeczowymi wyniosła 21.203.144,1 tys. zł i była wyższa o 4.223.043,9 tys. zł, tj. o 24,9% od ich stanu na koniec 2018 r., z tego przez:

- Inspektorat Uzbrojenia – 20.001.567,5 tys. zł;
- Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych – 644.272,4 tys. zł;
- dysponenta FMSZ – 557.304,2 tys. zł.

W Planie Inwestycji Budowlanych, określono wydatki w łącznej kwocie – 1.829.971,8 tys. zł, w tym wydatki budżetowe – 1.777.279 tys. zł, tj. 97,1% ogółu wydatków.

Wykonane wydatki wyniosły 1.570.781,7 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach (1.579.113,5 tys. zł), w tym wydatki budżetowe – 1.536.069,5 tys. zł⁴⁴ (99,8%).

W 2019 r. w planie po zmianach, przyjęto do realizacji 683 zadań, w tym 535 kontynuowanych i 148 nowych, tj. o 3 zadania więcej niż w planie pierwotnym. Jednocześnie liczba zadań zakończonych uległa zmniejszeniu do 115 zadań, tj. o 66 mniej niż zaplanowano pierwotnie. Zadania zakończone stanowiły 16,8% ich ogólnej liczby.

⁴¹ Powyższa kwota stanowi różnicę wykonanych wydatków na modernizację techniczną Sił Zbrojnych w wysokości 15.129.438,8 tys. zł, a wykonane wydatki FMSZ w kwocie 688.612,2 tys. zł.

⁴² Zaliczki w kwocie ogółem - 644.272,4 tys. zł dotyczyły umów krajowych na kwotę 112.585,8 tys. zł, co stanowiło 17,5% kwoty ogółem oraz umów zagranicznych na kwotę 531.686,6 tys. zł (82,5%). W powyższej kwocie wydatki majątkowe wynosiły – 102.171,9 tys. zł (15,9% kwoty ogółem zaliczek) oraz wydatki bieżące – 542.100,5 tys. zł (84,1%).

⁴³ Stan nierozliczonych przez IWsp SZ zaliczek, na koniec poszczególnych lat wynosiły odpowiednio: 2015 r. – 7.583,5 tys. zł, 2016 r. – 7.527,7 tys. zł, 2017 r. – 9.840,1 tys. zł oraz 2018 r. – 191.601,4 tys. zł.

⁴⁴ W ww. kwocie ujęto, wykonane przez Agencję Mienia Wojskowego zadania w zakresie inwestycji mieszkaniowych (na rzecz żołnierzy zawodowych) w wysokości 29.601,5 tys. zł.

Wydatki poniesione na realizację zadania 11.1 – *Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP (priorytetowe zadanie państwa)*

W „Skonsolidowanym planie wydatków w układzie zadaniowym na 2019 rok i dwa kolejne lata”⁴⁵, Rada Ministrów określiła, że zadanie 11.1 – *Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP* jest priorytetowym zadaniem państwa. Realizacja zadania zorientowana jest na osiągnięcie odpowiedniego rozwoju zdolności strategicznych do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu, zwiększenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do prowadzenia samodzielnych i sojuszniczych działań obronnych, jak również wzmocnienie potencjału bojowego (w tym jego nowoczesności). Środki publiczne przeznaczone także są m.in. na szkolenia Sił Zbrojnych RP i utrzymanie ich gotowości bojowej. W ramach zadania realizowane są działania polegające na zachowaniu zdolności operacyjnych do: dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP, rozpoznania wojskowego zewnętrznych zagrożeń bezpieczeństwa państwa i skutecznego rażenia sił przeciwnika w sytuacji zagrożenia państwa. Zapewniane jest również zabezpieczenie logistyczne i medyczne zdolności operacyjnych oraz zakwaterowanie SZ RP.

Celem zadania 11.1. było *osiągnięcie wymaganego poziomu rozwoju strategicznych zdolności do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu oraz wzmocnienie potencjału bojowego i zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do prowadzenia samodzielnych sojuszniczych działań obronnych.*

Miernikiem⁴⁶ realizacji celu zadania 11.1. był *Wskaźnik osiągnięcia wymaganego poziomu dostępności sił (relacja poziomu posiadanego do wymaganego - w %)*. Szczegółowy sposób wyliczenia i wartość docelowa miernika w 2019 r. stanowi informację niejawną. Dostępne i jawne są natomiast cele oraz wartości mierników – planowane i zrealizowane – dotyczące dziewięciu podzadań wchodzących w skład zadania 11.1. Osiem z nich obejmowało wydatki „modernizacyjne” wykonywane w ramach centralnych planów rzeczowych, a jedno – wydatki „funkcjonowania” związane z zakwaterowaniem Sił Zbrojnych RP.

W decyzji budżetowej na rok 2019 r. Nr 13/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 stycznia 2019 r. na wydatki w układzie budżetu zadaniowego zaplanowano 44.042.902 tys. zł, w tym w ramach funkcji 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic* 34.919.583 tys. zł. Na realizację zadania 11.1 – *Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP* (zadanie priorytetowe) zaplanowano wydatki w kwocie 32.911.632 tys. zł.

Wykonane wydatki w ramach funkcji 11 wyniosły 34.343.881,2 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach (34.361.481,8 tys. zł), w tym w ramach zadania 11.1 – 31.722.032,6 tys. zł 100% (31.732.797,2 tys. zł). Wydatki w ramach zadania 11.1. poniesione na „modernizację” Sił Zbrojnych RP oraz uzyskane przykładowe efekty rzeczowe, o których mowa w art. 162 pkt 3 ufp, w zakresie poszczególnych CPR (PMT, PIB, PZŚM), przedstawiały się następująco:

- 11.1.1 – *Zdolność do dowodzenia Siłami Zbrojnymi*, cel: *zapewnienie wymaganych zdolności operacyjnych do dowodzenia i kierowania Siłami Zbrojnymi RP w pełnym spektrum realizowanych misji*, miernik: *relacja liczby zrealizowanych wdrożeń w systemie wsparcia dowodzenia do liczby zaplanowanych wdrożeń w danym roku (w %)*, wydatkowano 2.082.808,3 tys. zł (2018 – 2.173.417,2 tys. zł), w tym w ramach: PMT – 591.779,5 tys. zł, PIB –

⁴⁵ Rada Ministrów, Planowanie w układzie zadaniowym na 2019 rok, Warszawa wrzesień 2018 r.

⁴⁶ Miernik umożliwia weryfikację przyrostu zdolności, stosownie do realizacji zadań zawartych w obowiązującym „Programie Rozwoju Sił Zbrojnych RP” oraz planach pochodnych, w perspektywie okresu którego dotyczy planowanie. Wykonanie wskaźnika, głównie odzwierciedla zapewnienie odpowiedniego postępu w przebiegu procesu unowocześnienia technicznego i technologicznego wojsk.

208.144,6 tys. zł; planowana wartość miernika 100%, wykonana 61%; środki wydatkowane m.in. na zakup Mobilnego Modułu Stanowiska Dowodzenia MMSD O/P; realizację zadania pn. „Adaptacja budynku nr 30 dla potrzeb DO RSZ” w kompleksie K-6045 w Warszawie, do użytkowania przez DO RSZ⁴⁷;

- 11.1.2 – *Zdolność do rozpoznania*, cel: *poprawa zdolności w zakresie rozpoznania wojskowego zewnętrznych zagrożeń bezpieczeństwa państwa*, miernik: *nasycenie systemu rozpoznania sprzętem nowej generacji (w %)*, wydatkowano 1.035.428,9 tys. zł (2018 r. – 995.174,6 tys. zł), w tym w ramach PMT – 327.140,8 tys. zł, PIB – 25.254,9 tys. zł; planowana wartość miernika 59,72%, wykonana 62,99%; środki wydatkowano m.in. na zaliczkowanie zakupu Zdolnej do przerzutu stacji radiolokacyjnej BYSTRA; realizację zadania pn. „Adaptacja budynku nr 10 do potrzeb Ośrodka Szkolenia Specjalistów Rozpoznania i Walki Radioelektronicznej” w kompleksie K-0481 w Przasnyszu, do użytkowania przez batalion dowodzenia;
- 11.1.3 – *Zdolność do rażenia sił przeciwnika*, cel: *poprawa zdolności do destrukcyjnego oddziaływania na systemy walki strony przeciwniej*, miernik: *przyrost potencjału bojowego zasadniczych środków przeznaczonych do rażenia przeciwnika w odniesieniu do roku poprzedniego (w %)*, wydatkowano 11.395.671,3 tys. zł (2018 r. – 12.370.863,1 tys. zł), w tym w ramach PMT – 6.030.574,9 tys. zł, PIB – 146.491,6 tys. zł; planowana wartość miernika 1,5%, wykonana 1,5%; środki wydatkowano m.in. na poczet zakupu Przeciwlotniczego i przeciwrakietowego zestawu rakietowego średniego zasięgu WISŁA oraz 155 mm dywizjonowego modułu ogniowego REGINA; realizację zadania pn. „Modernizację drogi startowej wraz z przebudową urządzeń pomocniczych”, w kompleksie K-6030 w Łasku do użytkowania przez 32. BLT; w ramach PZŚM wydatkowano na zakup środków bojowych kwotę 199.755,2 tys. zł, celem zabezpieczenia procesu szkolenia wojska oraz odtworzenia zapasów wojennych;
- 11.1.4 – *Zdolność do zabezpieczenia logistycznego działań*, cel: *dostarczenie wsparcia logistycznego w ilości i jakości wymaganej przez Siły Zbrojne RP*; miernik: *poziom rozwoju zdolności systemu zabezpieczenia logistycznego SZ RP (w %)*, wydatkowano 12.365.356,6 tys. zł (2018 r. – 11.584.809,6 tys. zł), w tym: w ramach PMT – 2.745.696,6 tys. zł, PIB – 582.142 tys. zł, PZŚM – 1.725.549,1 tys. zł; planowana wartość miernika 83,1%, wykonana 82,8%; środki wydatkowano na: zakup 27 egz. Ciężkich kołowych pojazdów ewakuacji i ratownictwa technicznego oraz pozyskania Samolotu średniego do przewozu najważniejszych osób w państwie (VIP), zakończono zadanie pn. „Przebudowa budynku koszarowego nr 13 z dostosowaniem do potrzeb ambulatorium”, w kompleksie K-0611 w Bemowie Piskiem do użytku przez OSPWL⁴⁸ oraz zadania polegającego na Wykupie nieruchomości prywatnych graniczących z kompleksem K-5522 w Białymstoku, zakup materiałów pędnych i smarów, przedmiotów umundurowania i wyekwipowania, środków żywności na zapasy wojenne, medycznych środków materiałowych oraz środków bojowych dla szkolenia wojsk oraz zapasy wojenne;
- 11.1.5 – *Zdolność do przetrwania i ochrony wojsk*, cel: *minimalizowanie podatności stanu osobowego, urządzeń, środków i prowadzonej operacji na niebezpieczeństwa i zagrożenia dla zachowania swobody działania i operacyjnej efektywności*; miernik: *stopień zapewnienia przetrwania i ochrony wojsk (w %)*; wydatkowano 1.441.193,1 tys. zł (2018 r. – 1.039.004 tys. zł),

⁴⁷ Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych.

⁴⁸ Ośrodek Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych.

w tym w ramach PMT – 762.343,5 tys. zł, PIB – 55.775,3 tys. zł; planowana wartość miernika 73,17%, wykonana 69,31%; środki wydatkowano m.in. na nabycie nowoczesnego niszczyciela min KORMORAN II oraz okrętu patrolowego w wersji podstawowej typu „Ślązak”;

- 11.1.6 – *Uzupełnienie i mobilizacja wojsk*, cel: *zapewnienie wymaganego zasobu do uzupełnienia i rozwinięcia wojsk*, miernik: *stopień uzupełnienia SZ RP żołnierzami NSR (relacja liczby żołnierzy NSR do ogólnego stanu etatowego SZ - w%)*, wydatkowano 288.568,4 tys. zł (2018 r. - 270.805,8 tys. zł), w tym w ramach PMT – 0,0 tys. zł, PIB – 4.652,2 tys. zł; planowana wartość miernika $\geq 5\%$, wykonana 0,83%;
- 11.1.7 – *Zabezpieczenie systemu szkolenia i wykorzystania doświadczeń*, cel: *zapewnienie warunków do efektywnego szkolenia SZ RP*; miernik: *liczba żołnierzy/kandydatów na żołnierzy przeszkolonych w ośrodkach i centrach szkolenia (os)*; 1.160.952,4 tys. zł (1.380.687,8 tys. zł), w tym w ramach: PMT – 37.690,6 tys. zł, PIB – 152.831,3 tys. zł, planowana wartość miernika 46.500 osób, wykonana 46.725 osób; środki wydatkowano m.in. na zakup zintegrowanego systemu szkolenia zaawansowanego (Advanced Jet Trainer) oraz wyposażenia Sali laboratoryjnej Instytutu Telekomunikacji WEL WAT w zestaw urządzeń Węzła Teleinformatycznego jak również zakończenie zadania pn. „Budowa hangaru obsługi technicznych wraz z zapleczem i spadochroniarnią”, w kompleksie K-6051 w Demblinie do użytkowania przez 41. Bazę Lotnictwa Szkolnego.;
- 11.1.8 – *Informatyzacja kierowania i zarządzania resortem obrony narodowej*, cel: *zwiększenie stopnia informatyzacji resortu obrony narodowej*, miernik: *wskaźnik zinformatygowania resortu obrony narodowej (w %)*, wydatkowano 1.059.153,1 tys. zł (2018 r. – 846.037,2 tys. zł), w tym w ramach: PMT – 194.944,1 tys. zł, PIB – 56.492,2 tys. zł, planowana wartość miernika 76,3% wykonana 72%, środki wydatkowano m.in. na zakup dedykowanych rozwiązań platform teleinformatycznych (MILNET-I, MILNET-Z, MILNET-T PL NS NOAN); na zakończenie zadania pn. „Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej na potrzeby MND NE oraz eFP i OSP WŁ Orzysz w kompleksie K-590, K-591, K-0611, K-6038 w m. Orzysz”, do użytkowania przez RCI Olsztyn;
- 11.1.9 – *Zakwaterowanie Sił Zbrojnych*, cel: *zapewnienie świadczeń i uprawnień oraz finansowanie kosztów zakwaterowania żołnierzom zagwarantowanych prawem w zakresie zakwaterowania*, miernik: *relacja liczby zrealizowanych świadczeń i uprawnień do liczby oczekujących (w %)*, wydatkowano 892.900,5 tys. zł (2018 r. – 765.589 tys. zł), planowana wartość miernika 100% wykonana 100%, środki wydatkowano m.in. na wypłatę 784.578 świadczeń mieszkaniowych i 1.089 odpraw mieszkaniowych, z powyższej kwoty Agencja Mienia Wojskowego wydatkowała 29.601,5 tys. zł na realizację zadań w zakresie inwestycji budownictwa mieszkaniowego (na rzecz żołnierzy zawodowych).

Z wykonanych wydatków w ramach zadania 11.1. w kwocie 31.722.032,6 tys. zł, sfinansowano dwa obszary zadaniowe, tj. rozwój Sił Zbrojnych RP (wydatki „modernizacyjne”) oraz utrzymanie SZ RP (wydatki „na funkcjonowanie”). I tak:

- 13.847.258,3 tys. zł tj. 43,7% (2018 r. – 47,6%) ogólnej kwoty poniesionych wydatków na realizację zadania 11.1 – wydatkowano w ramach podzadani 11.1.1-11.1.8. na rozwój Sił Zbrojnych RP (wydatki „modernizacyjne”), poprzez realizację centralnych planów rzeczowych: PMT – 10.690.170 tys. zł, PIB – 1.231.784,1 tys. zł oraz PZŚM – 1.925.304,3 tys. zł;

- 17.874.774,3 tys. zł, tj. 56,3% (2018 r. – 52,4%) – wydatkowano w ramach podzadań 11.1.1-11.1.9. na utrzymanie Sił Zbrojnych (wydatki „na funkcjonowanie”), w tym m.in. Wojsk Lądowych – 3.743.002,6 tys. zł, Sił Powietrznych – 1.703.194,5 tys. zł, Marynarki Wojennej – 666.782,7 tys. zł, na zabezpieczenie wojsk (zabezpieczenie logistyczne) – 8.691.806,6 tys. zł oraz zakwaterowanie Sił Zbrojnych – 892.900,5 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. nastąpił spadek udziału wydatków poniesionych na rozwój Sił Zbrojnych (wydatki „modernizacyjne”) w ogólnej kwocie wykonanych wydatków w ramach zadania 11.1. *Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP* (zadanie priorytetowe) o 3,9%; udział ten w 2019 r. – wyniósł 43,7%, a w 2018 r. – 47,6%.

W 2019 r. z ogólnej kwoty poniesionych wydatków na realizację zadania 11.1. wynoszącej 31.722.032,6 tys. zł, na rozwój Sił Zbrojnych RP, wydatkowano 13.847.258,3 tys. zł, tj. 43,7%, natomiast na utrzymanie Sił Zbrojnych, wydatkowano 17.878.774,3 tys. zł, tj. 56,3%.

W 2018 r. z ogólnej kwoty poniesionych wydatków na realizację zadania 11.1. wynoszącej 31.426.388,2 tys. zł, na rozwój Sił Zbrojnych RP, wydatkowano 14.960.354,5 tys. zł, tj. 47,6%, natomiast na utrzymanie Sił Zbrojnych, wydatkowano 16.466.033,8 tys. zł, tj. 52,4%.

Zadanie 11.1. obejmowało także realizację programu wieloletniego pn. *„Zabezpieczenie transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie (VIP)”*. Kontrola realizacji programu wykazała, że zgodnie z uchwałą Nr 73 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego *„Zabezpieczenie transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie (VIP)”* określono finansowanie programu w horyzoncie sześcioletnim (w latach 2016-2021). Rada Ministrów uchwałą Nr 134 z dnia 25 września 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „...”⁴⁹, dokonała zmian w ww. uchwale polegających m.in. na:

- zmianie terminu realizacji programu na lata 2016-2020 (skrócono okres realizacji o 1 rok);
- zwiększeniu wartości programu do kwoty 3.052.040 tys. zł;
- wskazanie planu wydatków budżetowych części 29 jako źródła finansowania programu.

W 2019 r. w związku z potrzebą zabezpieczenia finansowania pakietu szkoleniowego i części dostaw pakietu logistycznego (przeznaczonego dla pierwszego samolotu „średniego”), zwiększono limit wydatków na program do kwoty 284.018 tys. zł, tj. o 31.845 tys. zł. Ponadto z 2020 r. przeniesiono wydatki w kwocie 1.476 tys. zł, które przeznaczone były na przyspieszenie przeszkolenia części personelu latającego i technicznego. Po powyższych zmianach limit programu wzrósł do kwoty 285.494 tys. zł.

W 2019 r. z planowanej po zmianach kwoty 285.494 tys. zł wydatkowano 285.180,5 tys. zł i zrealizowano główne zadania w zakresie:

- dostawy elementów pakietu logistycznego – 29.812,3 tys. zł;
- szkolenia pilotów, personelu pokładowego i technicznego – 4.091,4 tys. zł;
- wypłacono zaliczkę w kwocie – 251.276,8 tys. zł.

Na niewykorzystany limit w kwocie 313,5 tys. zł złożyła się uzyskana oszczędność, która powstała z dodatnich różnic kursowych USD/PLN w powyższej kwocie.

⁴⁹ MP poz. 968.

W 2019 r. podczas realizacji programu zdiagnozowano ryzyka niepełnej jego realizacji, które dotyczyły głównie:

- a) ryzyka realizacji programu w 2019 r. – w zakresie zmian w umowie w obszarze zakontraktowanych szkoleń (pakiet szkoleniowy), polegające na:
 - konieczności uzyskania przez pilotów 1. Bazy Lotnictwa Transportowego niezbędnego nalotu,
 - braku możliwości terminowego przeprowadzenia przez Wykonawcę dodatkowego szkolenia doskonalącego pilotów zgodnie z zapisami umowy,
 - rezygnacji w 2018 r. przez MON ze szkolenia 6 osób personelu pokładowego,
 - zapewnieniu dodatkowego szkolenia odświeżającego pilotów,
- b) ryzyka realizacji programu w 2020 r., w zakresie:
 - nieterminowej dostawy 2 samolotów „średnich” oraz pakietu logistycznego,
 - zmiany konfiguracji pokładu samolotu „używanego” (modyfikacja) do standardu VIP.

W związku z ww. ryzykami, a w szczególności zdiagnozowanego ryzyka wydłużenia terminu realizacji programu (do 2021 r.), w resorcie obrony narodowej podjęto działania zmierzające do nowelizacji uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowionego programu wieloletniego. W lutym 2020 r. Inspektorat Uzbrojenia przekazał do uzgodnień międzyresortowych (Ministerstwo Finansów) projekt uchwały Rady Ministrów w powyższym zakresie.

Nadzór i kontrola w zakresie finansowym oraz realizacja działań nadzorczych dysponenta części w realizacji budżetu.

Obowiązek sprawowania nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu, określony w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, w zakresie części 29 – Obrona narodowa, realizowany był przez Ministra Obrony Narodowej m.in. poprzez podejmowanie działań w zakresie okresowego analizowania wykonania budżetu na podstawie analizy sprawozdań sporządzanych przez podległych dysponentów, w tym prawidłowości wykorzystania udzielonych dotacji oraz wykonania budżetu w układzie zadaniowym (poprzez jego monitorowanie, nadzór i kontrolę efektywności, skuteczności, realizacji celów i osiągniętych mierników).

Szczegółowe obowiązki w zakresie sprawowania nadzoru nad prawidłową realizacją wykonania budżetu określone zostały w decyzji Nr 122/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 września 2018 r. w sprawie planowania i wykonania budżetu resortu obrony narodowej.⁵⁰ W ww. decyzji Minister Obrony Narodowej ustalił osoby sprawujące merytoryczny nadzór nad realizacją zadań, nałożył obowiązki sporządzenia okresowych informacji umożliwiających ocenę gospodarki finansowej przedstawianych (zbiorczo) przez Dyrektora Departamentu Budżetowego, Dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych MON, Dyrektora Departamentu Kadr w zakresie funduszu wynagrodzeń i uposażeń, nagród i zapomóg.

Podstawą wykonywania zadań nadzorczych nad jednostkami organizacyjnymi otrzymującymi środki finansowe był „Plan nadzoru nad realizacją budżetu oraz gospodarki finansowej w jednostkach organizacyjnych finansowanych przez Departament Budżetowy MON w 2019 r”

Minister Obrony Narodowej zaakceptował informację roczną i półroczną z wykonania planu.

(akta kontroli cz. 1 str. 571-594)

⁵⁰ Dz. Urz. MON z 2018 r. poz. 149, ze zm.

Wyniki kontroli w ramach systemu kontroli zarządczej wskazują, że w realizacji „Planu Działalności Ministra Obrony Narodowej na rok 2019 dla działu administracji rządowej – Obrona narodowa” osiągnięto wszystkie 5 celów zadań, w tym zrealizowano w pełni 29 na 31 zadań ujętych w ww. planie. Niezrealizowane zadania dotyczyły: zdolności do przetrwania i ochrony wojsk (B1z5) oraz informatyzacji kierowania i zarządzania resortem obrony narodowej (B1z8).

W 2019 r. Departament Kontroli MON wraz z podporządkowanymi mu delegaturami przeprowadził 114 kontroli, z czego 32 kontrole zostaną zakończone w 2020 r. Kontrole zostały przeprowadzone w 98 jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej, zgodnie z trybem określonym przepisami ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁵¹. W wyniku tych kontroli sformułowano łącznie 369 zaleceń oraz skierowano 43 zawiadomienia, w tym 37 zawiadomień o podejrzeniu naruszenia dyscypliny finansów publicznych, 2 zawiadomienia do prokuratury i 4 zawiadomienia do Żandarmerii Wojskowej.

Z zakończonych kontroli w 2019 r. (obejmujących lata 2017-2018)⁵², 13 dotyczyło obszaru finansów publicznych, w tym: wydatkowania środków publicznych, udzielania i rozliczania dotacji oraz udzielania zamówień publicznych i zawierania umów cywilno-prawnych. Kontrolami objęto wydatki w łącznej kwocie 340.994 tys. zł. Nieprawidłowości stwierdzono na kwotę 30.151 tys. zł, tj. 9,8% kwoty badanej.

Najistotniejsze nieprawidłowości dotyczyły działań niegospodarnych, niecelowych oraz stanowiących naruszenie przepisów prawa. Do głównych przyczyn ich powstania zaliczono m. in.:

- niewłaściwą interpretację przepisów;
- nieprzestrzeganie ustaleń zawartych w umowach i uregulowaniach wewnętrznych;
- brak pracowników posiadających specjalistyczną wiedzę, pozwalającą właściwie przygotować i przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego;
- niewłaściwą weryfikację i kontrolę dokumentów przez pracowników w pionie głównego księgowego, szefów służb w jednostkach organizacyjnych SZ RP.

(akta kontroli cz. 1 str. 534-562)

Wydział Audytu Wewnętrznego (WAW) zrealizował w 2019 r. 3 zadania zapewniające, tj. działania podejmowane w celu dostarczenia niezależnej i obiektywnej oceny kontroli zarządczej oraz 2 zadania doradcze. Monitorowano także realizację zaleceń audytu wydanych w latach 2016-2018 r.

Zadania te dotyczyły:

- Przeglądu mechanizmów kontrolnych w systemie planowania;
- Tworzenia zasobu archiwalnego, w tym sposobów udostępniania oraz brakowania dokumentacji niearchiwalnej;
- Opisów i wartościowania stanowisk pracy. Tworzenia, aktualizacji systemów motywacyjnych, wynagradzania i premiowania;
- Współpracy międzynarodowej – realizacji kierunków polityki bezpieczeństwa państwa w wymiarze międzynarodowym przez urząd MON i Siły Zbrojne;
- Okresowego audytu wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa informacji, czynności sprawdzających i zadań informatycznych, a także monitoringu zaleceń bieżących i z lat ubiegłych.

⁵¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

⁵² Dyrektor Departamentu Kontroli wyjaśnił, że kontrole w zakresie wykonania budżetu państwa w 2019 r. będą realizowane zgodnie z zatwierdzonym „Planem kontroli Ministra Obrony Narodowej na rok 2020”.

W badanym okresie zadaniami audytowymi nie były objęte zagadnienia wykonania budżetu w części 29 – Obrona narodowa.

(akta kontroli cz. 1 str. 599-611)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie wydatków budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa.

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1. Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

W Ministerstwie Obrony Narodowej użytkowany jest „Zintegrowany system informatyczny sprawozdawczości budżetowej SI SFINKS”, który stanowi narzędzie do sporządzania sprawozdań. System ten na podstawie danych z ewidencji księgowej generuje dane do Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR. Zasady sporządzania i kontroli sprawozdań budżetowych zawarto w instrukcji do powyższego systemu i obowiązywały dysponentów podległych dysponentowi części 29 w roku budżetowym 2019.

Departament Budżetowy w ramach nadzoru nad gospodarką bezpośrednio podległych dysponentów dokonywał kontroli formalno-rachunkowej (obligatoryjne) i merytorycznej (fakultatywnie) otrzymywanych sprawozdań budżetowych.

(akta kontroli cz. 1, str. 787-791)

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 29 – Obrona narodowa i sprawozdań jednostkowych Departamentu Budżetowego MON oraz Dyrektora Generalnego MON:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2018 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 29 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Poza opisanymi poniżej zagadnieniami przyjęta koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości i rzetelności sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli cz. 1, str. 775-781, 787-838)

Sprawozdania łączne Rb-27, Rb-28, Rb-BZ1 i Rb-N zostały skorygowane w dniu 01.04.2020 r. Korekty sprawozdań Rb-28 i Rb-BZ1 dotyczyły zmian w związku z korygowaniem ewidencji księgowej głównie w zakresie nagród rocznych oraz dodatkowego uposażenia rocznego. Korekty sprawozdań Rb-27 i Rb-N wynikały ze zmian w stanach należności, wynikających z dokonanych zmian w ewidencji księgowej, przede wszystkim w wyniku przeprowadzonych przez dysponentów inwentaryzacji majątku. W korekcie Rb-27 zwiększono łączną kwotę należności oraz

należności pozostałych do zapłaty o 3,2 tys. zł oraz zaległości netto o 13,6 tys. zł. W korekcie Rb-28 zmniejszono łączną kwotę zobowiązań o 374,8 tys. zł.

(akta kontroli cz. 1, str. 404-429, 882-928, 943-944)

Dochody wykonane oraz dochody przekazane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, wykazane w sprawozdaniach Rb-23 oraz Rb-27 sprawozdań jednostkowych Departamentu Budżetowego MON wyniosły 5.826,3 tys. zł natomiast wg. dostarczonego kontrolerom zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na koncie 130-2 „Rachunek bieżący jednostki”/analitka rachunek dochodów wykazano obroty 5.857,1 tys. zł. Kwota dochodów wykazana w sprawozdaniach zgodna była z obrotami konta 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych zestawienia obrotów i sald kont. Środki otrzymane z Min. Finansów lub od dysponenta wyższego stopnia oraz wydatki wykonane wykazane w sprawozdaniach Rb-23, Rb-28 oraz Rb-BZ1 sprawozdań jednostkowych Departamentu Budżetowego MON wyniosły 3.176.739,9 tys. zł. Obroty konta 130-1 „Rachunek bieżący jednostki”/analitka rachunek wydatków wyniosły 43.935.805,5 tys. zł. W polityce rachunkowości Departamentu Budżetowego określono, że w ZWSI RON czystość obrotów uzyskuje się przy zastosowaniu wbudowanego filtrowania danych umożliwiającego prezentację prawidłowych danych sprawozdawczych.

(akta kontroli cz. 1, str. 775-781, 787-838)

Brak korelacji między dochodami i wydatkami wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych a obrotami kont 130 stwierdzono również w Rejonowym Zarządzie Infrastruktury w Lublinie, Oddziale Zabezpieczenia Żandarmerii Wojskowej w Warszawie, 12 WOG w Toruniu, 3.RBLog w Krakowie. Przyczyny powyższych rozbieżności opisano w punkcie księgi rachunkowe.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedmiotowym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości:

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę łączne sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Jednakże NIK stwierdza, iż w księgach rachunkowych jednostek resortu obrony narodowej prowadzonych, zgodnie ze wzorcową polityką rachunkowości, w systemie księgowości komputerowej ZWSI RON brak jest możliwości pełnej weryfikacji wartości generowanych w sprawozdaniach budżetowych. Pomimo iż zasada zachowania czystości obrotów na koncie 130 została wprowadzona do systemu poprzez „filtrowanie” umożliwiając prawidłowe ustalenie wartości obrotów oraz sporządzenie sprawozdań budżetowych, to zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej nie uwzględniało tej zasady, przez co obroty subkont 130-1 i 130-2 nie były zgodne z wykazywanymi w sprawozdaniach jednostkowych kwotami wydatków i dochodów jednostek. Zdaniem NIK, zestawienie obrotów i sald kont uwzględniające czystość obrotów pozwoliło by na pełniejszą weryfikację wytwarzanych sprawozdań budżetowych. Ewidencja realizacji planu finansowego wydatków budżetowych prowadzona w module FI-FIFM ZWSI RON (odpowiedniki kont pozabilansowych) nie dawała możliwości pozyskania wartości zaangażowania wydatków za zamknięte okresy sprawozdawcze

3.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

W części 29 księgi rachunkowe dysponenta części prowadzone były w Departamencie Budżetowym (DB) MON. Odrębnie księgi prowadzone były przez Departament Administracyjny (DA) MON, który wykonywał funkcję dysponenta środków budżetu państwa III stopnia w zakresie obsługi Urzędu Ministra Obrony Narodowej. Księgi rachunkowe prowadzone w DB MON obejmowały zapisy

dotyczące operacji gospodarczych realizowanych przez DB MON jak i operacje redystrybucji środków budżetowych dysponenta części 29.

Minister Obrony Narodowej powierzył głównemu księgowemu części budżetowej 29 – Obrona narodowa odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, o której mowa w art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵³ w formie pisemnej.

Departament Budżetowy MON posiada dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Dokumentacja, o której mowa wyżej jest dokumentem opisującym przyjęte zasady rachunkowości obejmujące wydzielone księgi dysponenta części. Oddzielną dokumentację posiada dysponenta środków budżetu państwa III stopnia w zakresie obsługi Urzędu Ministra Obrony Narodowej.

W Departamencie Budżetowym od 1.01.2016 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Dyrektora DB Zintegrowany Wieloszczeblowy System Informatyczny Resortu Obrony Narodowej (ZWSI RON) wersja 1.0.

Przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych dokonano na podstawie danych księgi głównej pozyskanych z ZWSI RON za rok 2019 (5.184 zapisów księgowych).

(dowód: akta kontroli cz. 1, str. 787-791, CD)

W zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji, okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych) przeprowadzono badanie bezpośrednie próby dowodów i zapisów ksiąg prowadzonych przez DB MON.

Doboru próby do losowania dokonano na podstawie zapisów na kontach 1301000 – Rachunek bieżący wydatków budżetowych oraz 1302000 - Rachunek bieżący dochodów budżetowych. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 500 zł).

Do losowania próby przyjęto wysokie ryzyko nieodłączne (RN) i średnie ryzyko zawodności systemów kontroli wewnętrznej (RZSKW). Dokonano losowania próby 28 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną⁵⁴ (MUS) na kwotę 552.664,0 tys. zł.

Niezależnie od elementów próby dobranych w drodze losowania metodą statystyczną, badaniu poddano także 10 zapisów księgowych i odpowiadających im dowodów księgowych na kwotę 19.523,0 tys. zł. dobranych w sposób niestatystyczny (celowy) które zostały wskazane w wyniku przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych jako zapis z błędnymi datami.

(dowód: akta kontroli cz. 1, str. 782-786, cd)

W wyniku przeprowadzonego badania dowodów i zapisów księgowych na łączną kwotę 572.187,0 tys. zł stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym oraz prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych za wyjątkiem 10 zapisów z niepoprawnymi datami.

W odniesieniu do błędnych dat w zapisach księgowych, Dyrektor Departamentu Budżetowego wyjaśnił, iż dokument nr (...) ma przypisaną datę operacji 00-00-0000 automatycznie przez system i niezależnie od operatora, natomiast dokument (...) jest to storno dokumentu poprzedniego. Błędne daty w kolejnych zapisach wynikają z błędu użytkownika. Powyższe daty zostały poprawione w systemie na prawidłowe.

(akta kontroli cz. 1, str. 855-856)

⁵³ Dz. U. z 2019 r., poz. 351, ze zm.

⁵⁴ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

Zgodnie z polityką rachunkowości, w systemie ZWSI RON plan finansowy wydatków budżetowych w układzie tradycyjnym i zadaniowym ewidencjonowany był w module FI-FIFM ZWSI RON (odpowiedniki kont pozabilansowych o symbolach 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych, 981 – Plan finansowy niewygasających wydatków i 990 – Plan finansowy wydatków w układzie zadaniowym). Realizację planu finansowego wydatków w układach: tradycyjnym i zadaniowym oraz jego zmiany na przestrzeni okresów sprawozdawczych, jak też wartość zaangażowania planu wydatków budżetowych (umowy, zobowiązania i wydatki) dostępne były w raportach ZMON (dla budżetu tradycyjnego) oraz ZZAD (dla budżetu zadaniowego). Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego i przyszłych lat) ewidencjonowane jest w module FI-FIFM ZWSI RON (odpowiednik konta pozabilansowego o symbolu 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego oraz 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat.

(akta kontroli cz. 1, str. 798-801)

Wyniki badania funkcjonowania systemu oraz przeprowadzonego pełnego przeglądu analitycznego zapisów księgowych prowadzonych przez Departament Budżetowy MON oraz badania sprawozdań Dyrektora Generalnego MON i Inspektoratu Uzbrojenia wykazały, że system księgowości komputerowej umożliwiał generowanie wydruków ksiąg rachunkowych (dziennik, księga główna, zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej) które nie spełniały wymogów ustawy o rachunkowości⁵⁵ w zakresie wynikającym z art. 13 ust. 5 który stanowi: Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym. Stwierdzono, iż przedmiotowe wydruki nie zawiera wymaganego numerowania stron oraz sumowania na kolejnych stronach.

(akta kontroli cz. 1, str. 810-838)

Dyrektor Departamentu Budżetowego wyjaśnił, iż DB MON przyjął, iż treść ksiąg rachunkowych utrzymywana w formie zbiorów baz danych i przeniesiona na informatyczny nośnik danych eliminuje w jednostkach budżetowych obowiązek ich dodatkowego drukowania (tworzenia papierowych wersji ksiąg rachunkowych). Forma prezentacji treści ksiąg rachunkowych, przeniesionych na informatyczny nośnik danych, nie musi zawierać obligatoryjnych wymogów edycyjnych określonych w art. 13 ust. 5 uor. Wzorcowa Polityka Rachunkowości wprowadzona do stosowania w resortowych jednostkach budżetowych decyzją nr 1/DB Ministra Obrony Narodowej stanowi, iż „Informatyczny Nośnik Danych” jest jedynym obligatoryjnym sposobem archiwizowania ksiąg rachunkowych i uzyskiwania z nich czytelnych informacji.

(akta kontroli cz. 1, str. 839-854)

NIK zauważa, iż elementy ksiąg rachunkowych dostarczane kontrolerom przez użytkowników systemu ZWSI RON zarówno za rok 2018 jak i 2019 w formie papierowej jak i elektronicznej (pliki tekstowe .txt) zawierały podział na strony oraz na każdej stronie były trwale oznaczone nazwą jednostki, nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą programu przetwarzania zgodnie z art. 13 ust. 4 uor. Wymogi określone w art. 13 ust. 5 uor. dotyczące numeracji stron oraz podsumowań stosowane były w odniesieniu do ksiąg rachunkowych za 2018 r. Jednostki zaniechały ich stosowania w odniesieniu do roku 2019.

Ustalono, że dane dostępne w raporcie ZMON generowanym przez ZWSI RON dotyczące planu i zaangażowania za poszczególne okresy sprawozdawcze nie były

⁵⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz. U. z 2019 r. poz. 351.

zgodne z wykazanymi w sprawozdaniach. Niezgodność tą stwierdzono w 3.RBLog w Krakowie oraz w RZI w Lublinie.

Dyrektor Departamentu Budżetowego wyjaśnił, iż z uwagi na przedłużające się prace nad modyfikacją transakcji ZMON, zgodnie ze Wzorcową Polityką Rachunkowości, potwierdzeniem prawidłowego ujęcia w sprawozdaniu wartości zaangażowania jest wydruk raportu z ZWSI RON, sporządzony na dzień sprawozdawczy. DB MON w 2019 r. podjął działania zmierzające do umożliwienia prezentowania w dowolnie wybranym czasie niezmiennych wartości zaangażowania na koniec zamkniętego okresu sprawozdawczego. Pomimo wstępnych deklaracji Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni (NCBC) o wprowadzeniu powyższej funkcjonalności do końca 2019 r., w dniu 31.12.2019 r. Dyrektor DB MON został poinformowany pismem nr 11746/NCBC/10 o kontynuacji prac w tym zakresie w 2020 r.

W DB MON, 3.RBLog w Krakowie, 12 WOG w Toruniu, Oddziale Zabezpieczenia Żandarmerii Wojskowej w Warszawie oraz w RZI w Lublinie stwierdzono, iż dane wykazywane w Zestawieniu Obrotów i Sald kont księgi głównej nie były zgodne z danymi wykazywanymi w sprawozdaniach RB-28 i Rb-27 w zakresie wydatków i dochodów budżetowych.

Dyrektor Departamentu Budżetowego wyjaśnił, iż dane wymagane do sporządzenia sprawozdań budżetowych generowane są za pomocą „wbudowanego filtrowania” na podstawie odpowiednich algorytmów grupującego poszczególne zapisy księgowane na koncie 130. Powyższe algorytmy „zaszyte” w transakcjach ZRB_27, ZRB_28 – generujących sprawozdania budżetowe, ZMON – służącej do weryfikacji danych sprawozdawczych nie wymuszają dokonywania księgowania dodatkowych dokumentów ewidencyjnych, które mogłyby zniekształcić wartość zestawienia obrotów i sald konta 130.

(akta kontroli cz. 1, str. 839-854)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej ksiąg rachunkowych stwierdzono nieprawidłowości:

1. Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej będące elementem ksiąg rachunkowych Departamentu Budżetowego było niezgodne z pkt. II ppkt 17 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa...⁵⁶. Przedmiotowy załącznik określa iż: na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów. Pomimo że w stosowanym systemie komputerowym zapewniono czystość obrotów na koncie 130 poprzez filtrowanie, to mechanizm ten nie był uwzględniany w tworzeniu zestawienia obrotów i sald.
2. W sprawozdaniach bieżących Rb-28 za zamknięte okresy sprawozdawcze wykazane zaangażowanie było niezgodne z danymi dostępnymi w raporcie ZMON. Wartość zaangażowania generowana była przez raport ZMON na dzień sporządzania raportu, przez co brak było możliwości weryfikacji wartości w sprawozdaniach budżetowych.

OCENA CZĄSTKOWA

Księgi rachunkowe, stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań Departamentu Budżetowego obejmujące zapisy dotyczące dochodów, wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań prowadzone były prawidłowo. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące nieuwzględnienia w zestawieniu obrotów i sald kont czystości obrotów oraz braku możliwości wyznaczenia właściwej wartości

⁵⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911, ze zm.).

zaangażowania za bieżące, zamknięte okresy sprawozdawcze poprzez raporty będące odpowiednikami funkcjonalnymi kont pozabilansowych nie miały bezpośredniego wpływu na poprawność sporządzania sprawozdań budżetowych, jednakże utrudniały weryfikację wartości kwot wykazywanych w sprawozdaniach.

Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności

1. Wykonanie planu finansowego FMSZ

1.1. Wykonanie planu przychodów FMSZ

Opis stanu faktycznego

W planie finansowym Funduszu, ujęto przychody w kwocie 232.808,0 tys. zł. Minister Obrony Narodowej zatwierdził w dniu 5 marca 2019 r. plan finansowy FMSZ w kwotach zgodnych z ustawą budżetową na 2019 r.⁵⁷ i decyzją budżetową na rok 2019 Ministra Obrony Narodowej⁵⁸, w tym: stan funduszu na początek roku – 252.292,0 tys. zł, przychody – 176.308,0 tys. zł, koszty – 428.600,0 tys. zł.

Minister Obrony Narodowej zatwierdził w dniu 11 grudnia 2019 r. zmianę planu finansowego Funduszu⁵⁹, w której ustalili: stan funduszu na początek roku – 472.295 tys. zł, przychody – 232.808 tys. zł, koszty – 688.667 tys. zł.

(akta kontroli część 3, str. 8-9)

W zatwierdzonym w dniu 28 marca 2019 r. „Planie modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP w latach 2017-2026” na realizację 30 zadań finansowanych środkami z FMSZ zaplanowano kwotę 428.600,0 tys. zł, tj. równą limitowi kosztów ustalonych w planie finansowym. W wyniku wprowadzonych korekt planu modernizacji technicznej w 2019 r. przewidziano realizację, ze środków Funduszu, 63 zadań na łączną kwotę 688.667,0 tys. zł, która była równa limitowi kosztów ustalonych w zmienionym planie finansowym Funduszu.

(akta kontroli część 3, str. 116-135, 171-173)

Zrealizowane przychody w 2019 r. wyniosły 472.294,5 tys. zł i były wyższe o 112.701,8 tys. zł, tj. o 48,4% od planowanych (po zmianach) oraz niższe o 61.257,6 tys. zł, tj. o 15,1% od uzyskanych w 2018 r. (406.766,9 tys. zł).

Wzrost przychodów wynikał głównie z wyższych od planowanych wpływów z tytułu:

- odszkodowań i kar umownych o 59.083,3 tys. zł, tj. o 48,1% (plan – 122.768,0 tys. zł, wykonanie – 181.851,3 tys. zł);
- wsparcia wojsk obcych i udostępniania im poligonów o 12.692,8 tys. zł, tj. o 22,3% (plan – 56.825,0 tys. zł, wykonanie – 69.517,8 tys. zł).
- różnych, w tym określonych ustawowo przychodów państwowych funduszy celowych o 12.634,8 tys. zł, tj. o 842,9% (plan – 1.499,0 tys. zł, wykonanie – 14.133,8 tys. zł);
- pozostałych odsetek o 6.783,5 tys. zł, tj. o 70,0% (plan 9.691,0 tys. zł, wykonanie – 16.474,5 tys. zł).

Uzyskano niższe od planowanych przychody z tytułu wpłat Zakładu Inwestycji Traktatu Północnoatlantyckiego o 12.646,3 tys. zł, tj. o 98,4% (plan – 12.847,0 tys. zł).

⁵⁷ Załącznik Nr 13, tabela 9 do ustawy budżetowej na rok 2019 (Dz. U. poz. 198)

⁵⁸ Załącznik Nr 6 do decyzji budżetowej na rok 2019 Nr 13/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 stycznia 2019 r. (Dz. Urz. MON poz. 17, ze zm.).

⁵⁹ Zmiana planu została przeprowadzona z zachowaniem zasad określonych w art. 29 ust. 9,10,11 ustawy o finansach publicznych i była uzasadniona potrzebą realizacji celów działania funduszu.

zł, wykonanie – 200,6 tys. zł) z powodu zrefundowania mniejszej ilości wydatków o których mowa w art. 11 ust.3 pkt 9 ustawy o modernizacji SZ.

(akta kontroli cz. 3, str. 8-9,149-153, 188)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej realizacji przychodów Funduszu nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wykonanie planu kosztów FMSZ

Opis stanu
faktycznego

W planie finansowym Funduszu (po zmianach) koszty zaplanowano w kwocie 688.667 tys. zł

W 2019 r. koszty wyniosły 238.285,7 tys. zł, w tym głównie na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego i były niższe o 450.381,3 tys. zł, tj. o 65,0% od kwoty planowanej oraz wyższe o 40.714,8 tys. zł, tj. o 20,6% od wykonanych w 2018 r. (197.570,9 tys. zł).

Niepełne wykonania planu finansowego w zakresie kosztów (35%) wynikało z faktu udzielania zaliczek⁶⁰ na poczet przyszłych dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego, które nie zostały rozliczone w trakcie roku budżetowego.

Kontrola wykazała, że w związku ze zmianami planu finansowego Funduszu i Planu Modernizacji Technicznej SZ RP, zatwierdzonymi w grudniu 2019 r., środki Funduszu w kwocie 371.816,3 tys. zł (54%) wydatkowano na udzielenie zaliczki na realizację zadania „Przeciwlotniczy i przeciwrakietowy zestaw średniego zasięgu Wisła”. Dyrektor Departamentu Budżetowego MON wyjaśnił, że na etapie planowania przyjęto założenie, że wszystkie koszty będą równoważne z dokonanymi wydatkami za realizację dostaw i usług. Jednakże w trakcie realizacji zadań podpisano umowy, w wyniku których udzielono zaliczek, które nie są kosztami.

Kontrola wykazała, że w 2019 r. i w latach poprzednich, tj. 2015-2018, ze środków Funduszu udzielono kontrahentom zaliczek na poczet dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego w łącznej kwocie 593.512,2 tys. zł. W ciągu 2019 r. rozliczono dostawami rzeczowymi zaliczki w kwocie 18.420,6 tys. zł.

Na koniec 2019 r. wartość udzielonych i nierozliczonych efektami rzeczowymi zaliczek wyniosła 557.304,2 tys. zł i była wyższa o 424.990,6 tys. zł, tj. o 321,2% od kwoty udzielonych i nierozliczonych zaliczek na koniec 2018 r. (132.313,6 tys. zł).

Szczegółowym badaniem objęto koszty w zakresie dotyczącym czterech zadań dobranych metodą celową w łącznej kwocie 35.405,4 tys. zł, stanowiącej 14,9% kosztów Funduszu.

Ponadto szczegółowym badaniem objęto zaliczki, dobrane metodą celową, udzielone na pięć zadań w łącznej kwocie 444.780,7 tys. zł tj., stanowiącej 64,6% wykonania zadań wynikających z realizacji programu przebudowy i modernizacji technicznej SZ RP.

Kontrolą objęto także zaliczki rozliczone w 2019 r. w zakresie dotyczącym pięciu zadań w łącznej kwocie 15.256,4 tys. zł tj., stanowiącej 82,8% zaliczek rozliczonych w 2019 r. Ustalono, że zaliczki rozliczane były dostawami rzeczowymi lub poprzez zwrot środków finansowych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowości poniesionych kosztów, objętych badana próbą oraz w zakresie udzielania i rozliczania zaliczek.

Koszty ponoszono zgodnie z planem finansowym i obowiązującym stanem prawnym i służyły one realizacji ustawowych zadań Funduszu.

(akta kontroli cz. 3, str. 8-9, 67-71, 76-80,149-153,158,172,175,181-183,187-188)

⁶⁰ Zaliczek udzielono na podstawie art. 12b ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1453, ze zm.).

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wykonania planu kosztów Funduszu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

1.3. Gospodarowanie wolnymi środkami

Stan Funduszu na koniec 2019 r. wyniósł 693.411,7 tys. zł i był o 107.224,2 tys. zł (122,7%) wyższy od stanu na początek roku (472.294,5 tys. zł). Wzrost był konsekwencją wyższych niż planowano przychodów FMSZ.

Stwierdzono wzrost wykorzystania środków Funduszu w porównaniu do 2018 r., w tym poprzez udzielanie zaliczek na poczet przyszłych dostaw SpW.

Stan Funduszu na koniec roku obejmował:

- środki pieniężne – 79.918,3 tys. zł, mniejsze o 83,1% w porównaniu do 2018 r. (455.859,5 tys. zł),
- należności – 613.545,7 tys. zł, większe o 2135,0% w porównaniu do 2018 r. (23.402,6 tys. zł),
- zobowiązania – 52,2 tys. zł, mniejsze o 99,3% w porównaniu do 2018 r. (6.967,5 tys. zł.).

Na koniec 2019 r. zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Dysponent Funduszu, zgodnie z art. 78d ust. 2 ustawy o finansach publicznych, wolne środki przekazywał w zarządzanie Ministrowi Finansów, na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie⁶¹.

Kwoty środków przekazywanych w zarządzanie terminowe wynosiły od 30.000,0 tys. zł do 400.000,0 tys. zł. Najwyższe stany depozytów wystąpiły w okresach: od 08.05.2019 r. do 28.06.2019 r. – 550.000,0 tys. zł (trzy depozyty), od 1.07.2019 r. do 25.09.2019 r. – 550.000,0 tys. zł (dwa depozyty) oraz od 26.09.2019 r. do 25.10.2019 r. – 550.000,0 tys. zł (trzy depozyty).

Przekazywanie środków Funduszu w depozyt nie stanowiło zagrożenia dla terminowej realizacji zadań.

Pozostałe kwoty, które nie zostały przekazane w zarządzanie terminowe oraz nie zostały wydatkowane w danym dniu, były przekazywane w zarządzanie overnight⁶².

Wolne środki finansowe przekazywane w ciągu 2019 r. w zarządzanie Ministrowi Finansów wyniosły łącznie 2.210.000 tys. zł i były wyższe o 840.000 tys. zł niż w 2018 r. (161,3%).

(akta kontroli cz. 3 str. 31-40, 65, 104, 149, 187-188)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej gospodarowania wolnymi środkami FMSZ nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Realizacja zadań FMSZ

Opis stanu
faktycznego

Zatwierdzony w dniu 28 lutego 2019 r. przez Ministra Obrony Narodowej „Plan modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP w latach 2017-2026” (PMT) ujmował do realizacji w 2019 r. 30 zadań finansowanych ze środków FMSZ na kwotę 428.600,0 tys. zł., która była zgodna z decyzją budżetową na 2019 r.

Po korektach PMT plan Funduszu obejmował 63 zadania, z których 58 zostało zrealizowanych rzeczowo, 4 zadania zrealizowano finansowo poprzez udzielenie zaliczek na poczet przyszłych dostaw, a jedno zadanie zrealizowano finansowo

⁶¹ Dz. U. poz. 1864.

⁶² Zarządzanie overnight oznacza zarządzanie wolnymi środkami przekazywanymi na rachunek Ministra Finansów w BGK każdego dnia roboczego na podstawie stałego zlecenia dysponenta funduszu dla BGK i zwracanymi następnego dnia roboczego.

poprzez dokonanie płatności podatku i różnic kursowych związanych z zagranicznymi dostawami uzbrojenia zrealizowanymi w 2018 r.

Plan i wykonanie wydatków Funduszu z podziałem na beneficjentów, przedstawia poniższe zestawienie:

(w tys. zł)

Beneficjent	Plan	Wydatki	% środków FMSZ
Inspektorat Wsparcia SZ	35.291,4	35.291,3	5,1
Narodowe Centrum Kryptologii	26.664,1	26.664,1	3,9
Wojska Lądowe	129.764,9	129.711,9	18,8
Wojska Obrony Terytorialnej	34.468,1	34.468,1	5,0
Wojska Specjalne	74,243,5	74.243,0	10,8
Siły Powietrzne	388.235,0	388.233,9	56,4

Wykonanie wydatków ze środków FMSZ w układzie budżetu zadaniowego, w ramach poszczególnych podzadań, w odniesieniu do planu po zmianach, przedstawiało się następująco:

- 11.1.1 – Zdolność do dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP – 100%;
- 11.1.2 – Zdolność do rozpoznania – 100%;
- 11.1.3 – Zdolność do rażenia sił przeciwnika – 100%;
- 11.1.4 – Zdolność do zabezpieczenia logistycznego działań – 99,94%;
- 11.1.5 – Zdolność do przetrwania i ochrony wojsk – 100%.

(akta kontroli cz. 3, str. 112-115,167-168,171-180)

W wyniku wydatkowania środków funduszu, w ramach wydatków majątkowych (§ 6120) uzyskano efekty rzeczowe w postaci dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w tym m.in.: Bezpilotowe Statki Powietrzne (BSP) klasy nano, pojazdy operacyjne – patrolowe, 9mm pistolety samopowtarzalne VIST 100, spadochrony (wyczynowe, desantowe, taktyczne), celowniki holograficzne HWS, roboty pirotechniczne WS i zestawy rozpoznania pirotechnicznego DRAGON RUNNER 10/20, ustawiacze min PMR-3, cysterny do przewozu i dystrybucji wody, kontenerowe elektrownie polowe o mocy 900 kW, mobilne zespoły spalinowo - elektryczne o mocy 2-5 kW i 36 kW, stacje zasilania SD o mocy większej niż 36 kW, zespoły prądowórcze 0,64/1.6 MW oraz terminale satelitarne.

(akta kontroli cz. 3, str. 8-9, 67-71, 76-80,149-153,158,172,175,181-183,187-188)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej realizacji zadań FMSZ nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli, ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych. Powyższą ocenę uzasadnia fakt, że koszty ponoszono były zgodnie z planem finansowym i obowiązującym stanem prawnym, służyły realizacji ustawowych zadań Funduszu. Ponadto w 2019 r. nastąpił wzrost wykorzystania środków Funduszu w porównaniu do 2018 r. Należy jednak zauważyć, że znaczna część środków Funduszu, podobnie jak w latach ubiegłych, została wydatkowana w formie zaliczek, których część nie została rozliczona efektami rzeczowymi.

2. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

2.1. Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta FMSZ sprawozdań za IV kwartał 2018 r.:

- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33 i Rb-40),
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

oraz rocznego sprawozdania z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym (Rb-BZ2).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-40 zostały usunięte w trakcie kontroli.

Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli cz. 3, str. 99-115,150,165,169,181)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 2 ust. 1 ww. decyzji Nr 117/MON, obsługę finansowo-księgową Funduszu prowadził DB MON. Rachunek bankowy FMSZ, zgodnie z art. 196 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, prowadził Bank Gospodarstwa Krajowego.

Księgi rachunkowe Funduszu prowadzone były łącznie z księgami rachunkowymi dysponenta głównego (części budżetowej).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości FMSZ nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych FMSZ oraz prowadzenie ksiąg rachunkowych Funduszu.

MINISTERSTWO – URZĄD MINISTRA

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r. zrealizowane dochody Ministerstwa wyniosły 4.165,0 tys. zł i były wyższe o 3.168,0 tys. zł (o 317,7%) od planowanych (997,0 tys. zł). Dochody Ministerstwa stanowiły 2,2% dochodów części 29.

W porównaniu do dochodów 2018 r. (2.720,0 tys. zł), były one wyższe o 1.445,0 tys. zł, tj. o 53,1%. Wzrost ten wynikał głównie z powodu uzyskania nieplanowanych dochodów budżetowych z tytułu rozliczenia zamierzeń, które były finansowane z budżetu w 2018 r. i w latach poprzednich.

(akta kontroli cz.4 str. 9-10, 73, 76, 83, 122-126)

Najwyższe dochody uzyskano w dziale 752 Obrona narodowa – 3.608,6 tys. zł, co stanowiło 86,6% ogółu dochodów. Były one wyższe o 3.107,6 tys. zł, tj. o 620,3% od planowanych w tym dziale (501,0 tys. zł) i wyższe od wykonanych w 2018 r. o 63,3% (2.720,0 tys. zł). W ramach tego działu najwyższe dochody uzyskano w rozdziale 75295 Pozostała działalność, w tym z tytułu:

- wpływów z rozliczeń i zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940) – 3.054,7 tys. zł (plan – 300,0 tys. zł). Wyższe od planu o 2.754,7 tys. zł, tj. o 918,2% wykonanie tych dochodów (a w stosunku do roku 2018 r. wyższe o 1.801,1 tys. zł, tj. o 143,7%), spowodowane był głównie wpływami od uczelni wojskowych z tytułu zwrotu wydatków budżetowych dotyczących umów zawartych w latach poprzednich na realizację badań naukowych (grantów badawczych), których realizację nadzoruje Departament Nauki i Szkolnictwa Wojskowego na łączna

kwotę 2. 263,14 tys. zł (w tym m.in.: Akademia Sztuki Wojennej – 1.147,7 tys. zł; Akademia Marynarki Wojennej – 681,49 tys. zł; Wojskowa Akademia Techniczna – 433,3 tys. zł) oraz wpływami z tytułu rozliczenia umów dotyczących świadczeń mobilizacyjnych realizowanych przez przychodnie i szpitale wojskowe, których realizację nadzoruje Departament Wojskowej Służby Zdrowia, na kwotę 765,7 tys. zł,

- wpływów z różnych dochodów (§ 0970) – 504,1 tys. zł (plan 50,0 tys. zł); wpływy te były wyższe od planu o 454,1 tys. zł, tj. o 908,2 %, a w stosunku do uzyskanych w 2018 r. (251,7 tys. zł) były wyższe o 100,3%.

Dochody w dziale 750 Administracja publiczna, wyniosły 556,4 tys. zł, stanowiły 13,4% ogółu dochodów i były wyższe o 60,4 tys. zł, tj. o 12,2% od planowanych (496,0 tys. zł) i wyższe o 9,0% od wykonanych w 2018 r. (510,4 tys. zł).

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2019 r. wynosiły 1.443,0 tys. zł, w tym zaległości netto – 1.165,5 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2018 r.⁶³ były wyższe o 53,7%, w tym zaległości netto były wyższe o 77,4%.

(akta kontroli cz.4 str. 9-10, 83, 122-126)

W Ministerstwie działania windykacyjne prowadzone były systematycznie i zgodnie z Procedurą dochodzenia należności budżetowych w Ministerstwie Obrony Narodowej, wprowadzoną zarządzeniem Dyrektora Generalnego MON⁶⁴, z wykorzystaniem elektronicznego rejestru pomocniczego.

Dokonanie przeglądu analitycznego i badanie procedur windykacyjnych dotyczących wszystkich zaległości Ministerstwa⁶⁵ wynoszących na koniec 2019 r. – 1.165,5 tys. zł wykazało, że działania windykacyjne realizowane były prawidłowo i skutecznie. Ustalono, że w przypadku sześciu należności na kwotę 473,8 tys. zł, sprawy skierowano do organów egzekucyjnych, natomiast w jednym przypadku wierzytelność zgłoszono do syndyka masy upadłościowej dłużnika.

W 2019 r. nie zawierano ugód w sprawach należności cywilnoprawnych, jak również nie umarzano zaległości.

(akta kontroli cz.4 str. 15-16, 131-144, 184-204)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Ministerstwa w zakresie windykacji należności. Powyższą ocenę uzasadnia rzetelne i skuteczne prowadzenie działań windykacyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

OBSZAR

2. Wydatki

2.2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki wykonane przez Ministerstwo w 2019 r. wyniosły 684.142,5 tys. zł i stanowiły 98,5% planu po zmianach (694.534,3 tys. zł) oraz 1,6% wydatków w części 29.

W porównaniu do wykonanych 2018 r. wydatki były wyższe o 67.399,5 tys. zł, tj. o 10,9%. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z podwyższenia wynagrodzeń oraz zwiększenia nakładów na zakupy usług i realizację wydatków majątkowych (zakupów inwestycyjnych i inwestycji budowlanych ujętych w CPR).

(akta kontroli cz. 4 str. 12-14, 65-66, 79-99, 163-166, 296, 349-350)

⁶³ Na koniec 2018 r. należności pozostałe do zapłaty – 939,1 tys. zł, w tym zaległości netto – 657,1 tys. zł.

⁶⁴ Zarządzenie Nr 9 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Obrony Narodowej z dnia 21 października 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Procedury dochodzenia należności budżetowych w Ministerstwie Obrony Narodowej”. Procedura określa problematykę dochodzenia należności budżetowych i ich windykacji, w tym m.in. zasady zawierania ugód i umarzania należności oraz odraczania spłaty lub rozkładania na raty.

⁶⁵ Siedem zaległości.

W planie finansowym Ministerstwa, na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej i dyrektora DB MON, wprowadzono 68 zmian⁶⁶, w wyniku których planowane wydatki zmniejszono o 1.117,7 tys. zł, tj. o 0,2%.

(akta kontroli cz. 4 str. 107-117, 285)

W 2019 r. nie dokonywano blokad wydatków budżetowych Ministerstwa.

(akta kontroli cz. 4 str. 13, 80)

Najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 752 Obrona narodowa – 358.252,6 tys. zł (52,4% ogółu wydatków Ministerstwa) i w dziale 750 Administracja publiczna – 304.301,7 tys. zł (44,5%).

(akta kontroli cz. 4 str. 12-14, 79-99)

Struktura wydatków, według grup ekonomicznych, przedstawiała się następująco:

- wydatki bieżące – 473.129,5 tys. zł (tj. 69,1% wydatków Ministerstwa),
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 178.620,9 tys. zł (tj. 26,1%),
- wydatki majątkowe – 32.392,0 tys. zł (4,8%).

Wydatki bieżące zostały przeznaczone głównie na wynagrodzenia i pochodne – 278.182,3 tys. zł (58,9% wydatków w tej grupie) oraz na zakup materiałów i usług – 164.777,8 tys. zł (34,8%).

Wykonane w 2019 r. przez Ministerstwo wydatki na wynagrodzenia (wg Rb-70) wyniosły 252.189,3 tys. zł i w porównaniu do 2018 r. były wyższe o 24.615,9 tys. zł, tj. o 10,8%. Wzrost wydatków na wynagrodzenia wynikał głównie ze wzrostu zatrudnienia pracowników w Ministerstwie oraz z podwyższenia wynagrodzeń dla najniżej wynagradzanych pracowników służby cywilnej zatrudnionych na stanowiskach wspomagających i specjalistycznych⁶⁷.

Przeciętne wynagrodzenie w Ministerstwie w 2019 r. wyniosło 9.573,21 zł i w porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia w 2018 r. było wyższe o 799,67 zł (o 9,1%). Największy wpływ na wzrost przeciętnego wynagrodzenia w Ministerstwie miało podwyższenie wynagrodzeń w grupie członków korpusu służby cywilnej (o 12,9%) liczącej 727 pracowników. Główny Księgowy Ministerstwa wyjaśnił, że wynikało to m.in. ze zmian struktury organizacyjnej Ministerstwa związanych z nowym systemem kierowania i dowodzenia oraz zmianami w zakresie współpracy międzynarodowej (dotyczących m.in. realizacji programów offsetowych), a także z prowadzonej w Ministerstwie polityki kadrowej mającej na celu:

- zwiększenie liczby zatrudnionych ekspertów, menadżerów, specjalistów i praktyków w dziedzinach i obszarach istotnych dla funkcjonowania Ministerstwa oraz przeciwdziałanie ich odejściom z Ministerstwa,
- wdrażanie zmian w strukturze organizacyjnej Ministerstwa zmierzających do obniżania zaszeregowania (uposażenia) na stanowiskach wojskowych i równoległego podwyższania zaszeregowania na stanowiskach cywilnych (poprzez wprowadzanie wyższych wynagrodzeń dla najniżej wynagradzanych pracowników oraz podwyższanie wynagrodzeń dla kierowników komórek organizacyjnych i ich zastępców).

Przeciętne zatrudnienie w Ministerstwie w 2019 r. wyniosło 2.195 osób⁶⁸ i w stosunku do 2018 r. było wyższe o 33 osoby tj. o 1,5%.

⁶⁶ Dokonano 15 zmian na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej i 53 zmiany na podstawie decyzji dyrektora DB MON).

⁶⁷ Poprzez podniesienie mnożników kwoty bazowej na poszczególnych stanowiskach.

⁶⁸ Według sprawozdania Rb-70 (kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach), w przeliczeniu na pełne etaty.

W 2019 r. w Ministerstwie nie przyznawano nagród dla osób z tzw. „R”, a wysokość średniorocznej nagrody wypłaconej dla jednego zatrudnionego wyniosła 12.452,62 zł⁶⁹.

Wysokość średniorocznej nagrody wypłaconej na jednego pracownika cywilnego Ministerstwa wyniosła 17.425,84 zł, a na jednego żołnierza 9.468,77 zł.

W 2019 r. Ministerstwo nie zatrudniało pracowników w ramach umów zawartych z agencjami pracy tymczasowej. Umowy zlecenia zawarto z 33 osobami, na realizację tych umów wydatkowano – 1.974,1 tys. zł. W porównaniu do 2018 r. liczba zatrudnionych na umowę zlecenia zmniejszyła się o 17 osób, tj. o 34,0%, a wydatki na ten cel zmniejszyły się o 59,8 tys. zł, tj. 2,9%.

(akta kontroli cz. 4 str.12-14, 17-72, 79-100, 296, 338-242)

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2019 r. stanowiły 99,8% planu po zmianach i były wyższe o 4,5% od wykonanych w 2018 r. i dotyczyły głównie wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń (§ 307) – 177.946,9 tys. zł (tj. 99,6% wydatków w tej grupie).

Wszystkie należne świadczenia na rzecz osób fizycznych, zgłoszone do realizacji w 2019 r., zostały wypłacone i przeznaczone przede wszystkim na:

- 90.827,4 tys. zł – świadczenia pieniężne wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom wyznaczonym do pełnienia służby poza granicami państwa w składzie misji specjalnych organizacji międzynarodowych i w ramach ONZ (poz. 307004);
- 65.255,8 tys. zł – równoważniki pieniężne za brak lub remont lokalu mieszkalnego oraz pomoc mieszkaniową (poz. 307013) dla żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami państwa (w ataszatach obrony przy polskich placówkach dyplomatycznych i przedstawicielstwach wojskowych).

Świadczenia te wypłacane były na podstawie rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 marca 2010 r. w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami państwa⁷⁰ oraz obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie wysokości równoważnika pieniężnego na wynajęcie lokali mieszkalnych oraz ryczałtu na pokrycie niektórych kosztów związanych z ich użytkowaniem, przysługujących żołnierzom zawodowym pełniącym służbę poza granicami państwa⁷¹.

Pozostałe zasadnicze wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2019 r. dotyczyły szkoleń za granicą i gratyfikacji urlopowych dla żołnierzy zawodowych.

(akta kontroli cz. 4 str. 79-99, 118-119, 159-162)

Wydatki majątkowe w 2019 r. zostały wykonane w kwocie 32.392,1 tys. zł (96,7% planu po zmianach) i były wyższe o 68,9% od poniesionych w 2018 r. Zwiększenie wydatków majątkowych spowodowane było przede wszystkim zaplanowaną na 2019 r. rozbudową i modernizacją budynków i budowli w kompleksach Ministerstwa Obrony Narodowej i Sztabu Generalnego WP (głównie w zakresie systemów zabezpieczeń technicznych).

Na sfinansowanie inwestycji budowlanych wydatkowano 28.305,9 tys. zł (87,4% tej grupy wydatków), na zakupy inwestycyjne – 1.854,4 tys. zł (5,7%), a na współfinansowanie programów inwestycyjnych NATO – 2.231,8 tys. zł (6,9%).

(akta kontroli cz. 4 str. 79-99, 163-166, 249-350)

⁶⁹ Nagrody pracownikom zatrudnionym w MON wypłacano na podstawie zarządzenia Nr 2 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Obrony Narodowej z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie określenia zasad przyznawania nagród uznaniowych pracownikom zatrudnionym w Ministerstwie Obrony Narodowej (ze zm.).

⁷⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 1578.

⁷¹ Dz. Urz. MON z 2019 r. poz. 4.

W 2019 r. ze środków z rezerw celowych wydatkowano 4.839,5 tys. zł, tj. 98,7% przydzielonej kwoty (4.902,5 tys. zł). Środki z rezerw celowych przeznaczono na sfinansowanie usług realizowanych w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 w kwocie 4.451,0 tys. zł i na organizację i przeprowadzenie szkoleń z obszaru zdrowia psychicznego⁷² – 394,9 tys. zł oraz na zwiększenie wynagrodzeń dla siedmiu urzędników służby cywilnej – 7,5 tys. zł.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystania środków z rezerw celowych.

(akta kontroli cz. 4 str. 12-14, 79-100, 118-121, 159-180, 347-348)

W 2019 r. w Ministerstwie nie wypłacano odsetek z tytułu nieterminowych płatności, dokonywano jedynie płatności odsetek wynikających z tytułu realizacji orzeczeń sądowych w łącznej kwocie 13,4 tys. zł.

(akta kontroli cz. 4 str. 12-14, 79-81, 342-344)

Kontrolę realizacji wydatków Ministerstwa przeprowadzono na próbie 77 dowodów dobranych metodą losową i celową. Doboru próby losowej dokonano z elektronicznego zbioru wydatków pozapłacowych zrealizowanych w 2019 r. przy użyciu narzędzia informatycznego Pomocnik Kontrolera z zastosowaniem metody monetarnej (MUS). Łączna kwota zbadanych wydatków wyniosła 75.800,0 tys. zł i stanowiła 11,1% wydatków Ministerstwa w 2019 r.

Zbadane wydatki, w poszczególnych grupach ekonomicznych, stanowiły:

- majątkowe – 7.541,8 tys. zł (26,6% wydatków majątkowych),
- bieżące – 36.148,8 tys. zł (7,6% wydatków bieżących),
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 32.109,2 tys. zł (18,0% wydatków na świadczenia).

W wyniku przeprowadzonego losowania metodą MUS wybrano próbę 71 zapisów księgowych dotyczących wydatków pozapłacowych na łączną kwotę 44.624,4 tys. zł⁷³, w tym w grupie wydatków majątkowych – 6 zapisów na kwotę 7.541,8 tys. zł (tj. 1,1%), w grupie wydatków bieżących – 33 zapisy na kwotę 36.148,8 tys. zł (tj. 5,3%) oraz w grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych – 32 zapisy na kwotę 933,7 tys. zł (tj. 0,1%).

Dodatkowo metodą doboru celowego do badania wybrano 6 dowodów księgowych (pozycji z wyciągów bankowych) dotyczących wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych na łączną kwotę 31.175,5 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że wydatki poddane szczegółowemu badaniu służyły realizacji zadań kontrolowanej jednostki.

Nie wniesiono zastrzeżeń do ich legalności, gospodarności i celowości.

Wybrane próby wydatków (metodą losową i celową) przeanalizowano pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁷⁴ (dalej upzp). W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Ustalono, że wydatki poniesione w ramach badanej próby w 13 przypadkach na łączną kwotę 19.388,0 tys. zł były poprzedzone udzieleniem zamówienia publicznego na podstawie przepisów upzp, z zastosowaniem odpowiedniego trybu. W pozostałych przypadkach zachodziły przesłanki do wyłączenia stosowania tej ustawy.

⁷² Projekt Nr 425/2019/ADM2019/M Poprawa dostępu do usług społecznych w zakresie zdrowia psychicznego realizowany przez MON w ramach Planu Współpracy Rozwojowej w 2019 r. na podstawie decyzji Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Funkcję Lidera tego projektu pełnił Departament Wojskowej Służby Zdrowia.

⁷³ Wylosowana (metodą MUS) próba stanowiła 6,5% wydatków Ministerstwa w 2019 r.

⁷⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

Ponadto dokonano szczegółowej kontroli czterech postępowań dotyczących zamówień publicznych na łączną kwotę 12.195,2 tys. zł⁷⁵, w tym:

- a) jednego w trybie przetargu nieograniczonego na kwotę 2.464,9 tys. zł, które dotyczyło usług w zakresie sprzątnięcia i utrzymania czystości pomieszczeń oraz terenów zewnętrznych w kompleksach MON,
- b) jednego w trybie zamówienia z wolnej ręki na kwotę 9.605,1 tys. zł, które dotyczyło wykupu uprawnień do ulgowych przejazdów PKP dla żołnierzy i pracowników cywilnych,
- c) jednego w trybie zapytania o cenę na kwotę 46,2 tys. zł, które dotyczyło usługi transportu dzieci żołnierzy pełniących służbę w garnizonie poza granicami kraju,
- d) jednego (dodatkowo dobrane w sposób celowy) postępowania na kwotę 79,0 tys. zł, dotyczącego dostawy i montażu żaluzji pionowych i rolet okiennych, do którego nie zastosowano przepisów upzp, ze względu na wartość zamówienia, która nie przekraczała 30 tys. euro (art. 4 pkt 8 upzp).

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej badanych ww. zamówień, nie stwierdzono naruszenia przepisów upzp. Udzielone zamówienia służyły realizacji zadań kontrolowanej jednostki. W postępowaniu, do którego nie miały zastosowania przepisy upzp przestrzegane były procedury wewnętrzne dotyczące zamówień.

(akta kontroli cz. 4 str. 181-183, 286-290, 297-320)

Zobowiązania Ministerstwa na koniec 2019 r. wyniosły 19.801,9 tys. zł i były wyższe o 2.470,0 tys. zł, tj. o 14,3% od stanu zobowiązań na koniec 2018 r. Dotyczyły one głównie zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i dodatkowego uposażenia rocznego.

Na koniec 2019 r. w Ministerstwie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne i zobowiązania podlegające ujęciu w sprawozdaniu w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

(akta kontroli cz. 4 str. 63-64, 79-100, 345-346)

W 2019 r. Ministerstwo nie było kontrolowane w zakresie gospodarki finansowej przez komórkę audytu wewnętrznego MON i przez zewnętrzne organa kontrolne. Natomiast Departament Kontroli MON w 2019 r. przeprowadził kontrolę na temat „Zabezpieczenia finansowo-logistycznego w roku 2018 zawodowej służby wojskowej w polskich przedstawicielstwach wojskowych, bezpośrednio w strukturach organizacji międzynarodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych, w ataszatach obrony oraz przy siłach zbrojnych albo przy innych strukturach obronnych państw obcych”. Zalecenia wynikające z przedmiotowej kontroli ujęte w wystąpieniu pokontrolnym podpisanym przez Dyrektora Departamentu Kontroli MON w dniu 9 września 2019 r. skierowanym do Dyrektora Departamentu Administracyjnego MON zostały zrealizowane.

Ustalono, że w 2019 r. w ramach wewnętrznych procedur dotyczących nadzorowania procesu realizacji wydatków Ministerstwa realizowano m.in. następujące przedsięwzięcia:

- dokonywano okresowych (comiesięcznych i kwartalnych) analiz wykonania planu finansowego, na podstawie sprawozdań dotyczących realizacji budżetu,
- monitorowano realizację planu finansowego m.in. na podstawie półrocznych sprawozdań opisowych z realizacji budżetu dla potrzeb Departamentu Budżetowego MON (na dzień 30 czerwca i 31 grudnia 2019 r.),

⁷⁵ Suma wydatków poniesionych na te zamówienia w 2019 roku.

- w trakcie bieżących narad z udziałem Dyrektora Generalnego i kierownictwa Departamentu Administracyjnego MON przeprowadzano okresowe analizy stopnia realizacji „Planu finansowego Dyrektora Generalnego MON” i monitorowano stan realizacji zasadniczych planów opracowanych przez komórki organizacyjne MON na 2019 r.

(akta kontroli cz. 4 str. 12-14, 17-47, 79-100, 127-128, 205-209)

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu faktycznego

Plan finansowy Ministerstwa na 2019 r. sporządzony w układzie zadaniowym zakładał realizację dwóch głównych zadań: „Realizacja zobowiązań sojuszniczych i międzynarodowych oraz uczestnictwo w działaniach na rzecz pokoju i stabilizacji międzynarodowej” (11.3.)⁷⁶ i „Wsparcie kierowania obronnością” (11.5.)⁷⁷.

W 2019 r. na zadanie 11.3 wydatkowano 268.197,1 tys. zł (99,8% planu); celem realizacji tego zadania było wzmocnienie pozycji RP w organizacjach międzynarodowych i strukturach wielonarodowych oraz zwiększenie efektywności współpracy wojskowej z zagranicą.

Na zadanie 11.5 wydatkowano 277.994,4 tys. zł (98,7% planu); celem realizacji tego zadania było zapewnienie skutecznej i efektywnej obsługi Ministerstwa Obrony Narodowej na rzecz osiągnięcia celów polityki obronnej.

(akta kontroli cz. 4 str. 145-154)

Ustalono, że wydatki budżetowe Ministerstwa w 2019 r. dokonywane były m.in. w celu realizacji zamierzeń wynikających z centralnych planów rzeczowych i planów rocznych opracowanych przez poszczególne komórki organizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej (stosownie do ich kompetencji), w tym m.in.:

- „Planu współpracy międzynarodowej w resorcie obrony narodowej na rok 2019”, opracowanego przez Departament Wojskowych Spraw Zagranicznych,
- „Planu doskonalenia zawodowego kadry i pracowników wojska za granicą”, opracowanego przez Departament Kadr MON,
- „Planu badań naukowych w resorcie obrony narodowej w latach 2019-2020”, opracowanego przez Departament Nauki i Szkolnictwa Wojskowego,
- „Planu priorytetowych przedsięwzięć promocyjnych resortu obrony narodowej na rok 2019”, opracowanego przez Centrum Operacyjne Ministra Obrony Narodowej.

(akta kontroli cz. 4 str. 205-209)

Do głównych efektów rzeczowych uzyskanych w wyniku dokonanych wydatków budżetowych Ministerstwa zaliczono m.in.:

- finansowe i logistyczne zabezpieczenie Ministerstwa, mające na celu zapewnienie jego funkcjonowania i obsługę struktur poza granicami kraju (polskich przedstawicielstw wojskowych i ataszatów obrony),
- zabezpieczenie finansowania zadań wynikających z „Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej” realizowanych w części 29, tj. krajowych gier i ćwiczeń obronnych z udziałem organów administracji rządowej, szkolenia kadr administracji publicznej w ramach Wyższych Kursów Obronnych oraz organizacji kontroli kompleksowych wykonywania zadań obronnych w pozamilitarnej części systemu obronnego państwa,
- zabezpieczenie finansowania zadań związanych z funkcjonowaniem wojskowej służby zdrowia nakładanych przez Ministra Obrony Narodowej na SPZOZ

⁷⁶ Zadanie to obejmowało jedno podzadanie: „11.3.2. Międzynarodowa współpraca bilateralna i współpraca w strukturach wielostronnych, w tym w ramach NATO i UE”.

⁷⁷ Obejmującego podzadanie: „11.5.1. Wsparcie kierowania obronnością”.

i instytuty badawcze wojskowej służby zdrowia (niezbędnych ze względu na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa), w szczególności: zadań mobilizacyjnych i obronnych, utylizacji trucizn medycznych pochodzących z rotacji środków materiałowych zapasu wojennego, niektórych badań lekarskich żołnierzy (cytogenetyka), staży i studiów podyplomowych dla wojskowego personelu medycznego, programów zdrowotnych, psychologicznych i profilaktycznych uruchamianych ze względu na potrzeby SZ RP, wynikających z ustawy o publicznej służbie krwi (realizowanych przez Wojskowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa), finansowanie świadczeń zdrowotnych osobom poszkodowanym w misjach poza granicami państwa obejmujące świadczenia niegwarantowane, dofinansowanie zakupu produktów leczniczych i wyrobów medycznych oraz pobyt w Domu Weterana,

- zabezpieczenie finansowania części prac naukowo-badawczych resortu obrony narodowej,
- finansowanie zadań wynikających z odbywania studiów i szkoleń przez żołnierzy (i pracowników) pełniących służbę poza granicami państwa,
- finansowanie implementacji międzynarodowych porozumień o kontroli zbrojeń,
- zabezpieczenie finansowania wykupu uprawnień do przejazdów ulgowych dla żołnierzy i pracowników resortu obrony narodowej,
- zabezpieczenie finansowania zadań Ministerstwa realizowanych w ramach wydatków majątkowych, w tym m.in.: zakup 13 samochodów służbowych na potrzeby polskich przedstawicielstw wojskowych i ataszatów obrony, dostosowanie budynków MON i SG WP do wymogów bezpieczeństwa pożarowego, rozbudowę systemów technicznej kontroli dostępu (montaż elektronicznych depozytorów kluczy oraz rozbudowa i modernizacja telewizyjnego systemu nadzoru), rozbudowa i remonty budynków w kompleksach MON i SG WP (w tym wpisanych do rejestrów zabytków).

(akta kontroli cz.4 str. 148-154;205-209;281-283)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Ministerstwa w 2019 r. w zakresie wydatków.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków publicznych. Poddane szczegółowej kontroli wydatki w kwocie 75.800,0 tys. zł służyły realizacji zadań kontrolowanej jednostki. Nie wniesiono także zastrzeżeń do ich legalności, gospodarności i celowości.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Roczne sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), roczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28) oraz o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), sporządzone zostały prawidłowo na podstawie danych z ewidencji księgowej i przedstawiają rzetelny i prawdziwy obraz zrealizowanych dochodów, wydatków oraz stanu należności i zobowiązań.

(akta kontroli część 4 str. 82-83, 333-337, 371-375)

Prawidłowo sporządzone zostały sprawozdania finansowe za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

(akta kontroli część 4 str. 91-94, 371-375)

Wskazane w rocznym sprawozdaniu Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 4.165,0 tys. zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27.

Wskazane w rocznym sprawozdaniu Rb-23 wydatki wykonane w kwocie 684.142,5 tys. zł, były równe kwocie wykazanej w sprawozdaniu Rb-28.

Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na dzień 31 grudnia 2019 r. na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów była zgodna z zapisami na koncie 130 – Rachunek dochodów.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-28 kwota wydatków ogółem była zgodna z zapisami na koncie 130 – Rachunek wydatków po stronie Ma.

(akta kontroli część 4 str. 82-88, 323-324, 333-337, 371-375)

Kwota należności ogółem w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) wynosiła 1.018,2 tys. zł i wynikała z ewidencji księgowej.

W kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) wykazano zerową wartość zadłużenia ogółem, co było zgodne z ewidencją analityczną do konta 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

(akta kontroli część 4 str. 91-94, 333-337)

Sprawozdania sporządzono w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷⁸ oraz w rozporządzeniach Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostkowych sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷⁹ oraz sprawozdawczości w układzie zadaniowym⁸⁰.

(akta kontroli część 4 str. 82-94, 145-154, 170-177)

W dostarczonym kontrolerom zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej Dyrektora Generalnego za 2019 r. stwierdzono, iż nie spełnia ono wymogów ustawy o rachunkowości⁸¹ w zakresie wynikającym z art. 13 ust. 5 który stanowi, że: wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym. Stwierdzono, iż przedmiotowe zestawienie nie zawiera wymaganego numerowania stron oraz sumowania na kolejnych stronach.

(akta kontroli część 4 str. 333-337)

Dyrektor Departamentu Administracyjnego wyjaśniła, że księgi rachunkowe Ministerstwa prowadzone są w systemie ZWSI RON, wdrożonym do eksploatacji w resorcie obrony narodowej decyzją 8/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 stycznia 2012 r. Zbiory zapisów księgowych prowadzone są w formie komputerowych zbiorów danych, które przeniesione są na informatyczne nośniki danych spełniające wymogi uor.

(akta kontroli część 4 str. 356-366)

⁷⁸ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, ze zm.).

⁷⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

⁸⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793, ze zm.).

⁸¹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz. U. z 2019 r. poz. 351.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że prowadzona ewidencja księgową, z wykorzystaniem ZWSI RON, nie spełnia wymogów określonych w art. 13 uor.

Przyjęty w Ministerstwie system kontroli zarządczej, w ramach którego funkcjonowały także mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych, zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości i rzetelności sporządzonych sprawozdań poprzez m.in.:

- odpowiednie zastosowanie uregulowań zewnętrznych i wewnętrznych⁸²,
- właściwe wykorzystanie automatycznych powiązań zapisów ujętych w księgach rachunkowych prowadzonych z wykorzystaniem ZWSI RON z poszczególnymi pozycjami sprawozdań,
- zastosowanie odpowiednich mechanizmów nadzoru i kontroli oraz badania ryzyka w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych.

Dyrektor Generalny Ministerstwa Obrony Narodowej w dniu 1 kwietnia 2020 r. złożył „Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Generalnego MON za 2019 rok⁸³”, z którego wynikało, że w 2019 r. w kierowanym przez niego pionie kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu. W oświadczeniu wymieniono działania, które zrealizowano w 2019 r. w celu wzmocnienia mechanizmów kontroli zarządczej dotyczące m.in. wzmocnienia monitoringu wykonania planu finansowego, planu zamówień publicznych i aktualizacji procedur finansowo-logistycznych oraz przedsięwzięcia planowane do realizacji w celu poprawy funkcjonowania systemu kontroli zarządczej, obejmujące m.in.:

- wprowadzenie obowiązku przedstawiania przez kierowników komórek organizacyjnych udokumentowanych wyników zarządzania ryzykiem w ramach sprawozdań z wykonania planów działalności,
- wprowadzenie udokumentowanego zarządzania ryzykiem w Departamencie Administracyjnym MON, w tym rejestrów ryzyka do rocznych planów działalności,
- przeprowadzenie instruktażu do planowania działalności w pionie (w ramach procesu planowania działalności Urzędu) z uwzględnieniem podejścia projektowego,
- przeprowadzenie w pionie Dyrektora Generalnego MON warsztatów metodycznych w zakresie definiowania celów, mierników i zadań oraz zarządzania ryzykiem.

(akta kontroli cz. 4 str. 352-355, 376-383)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

⁸² Mimo braku szczegółowych, pisemnych procedur dotyczących sporządzania sprawozdań finansowych kwestie te uregulowano w obowiązujących w Urzędzie MON przepisach wewnętrznych obejmujących m.in.: „Zasady rachunkowości w Ministerstwie Obrony Narodowej z wykorzystaniem Zintegrowanego Wieloszczeblowego Systemu Informatycznego Resortu Obrony Narodowej” wprowadzone do stosowania zarządzeniem Nr 8 Dyrektora Generalnego MON z dnia 23 grudnia 2014 r., „Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych Ministerstwa Obrony Narodowej wprowadzoną do stosowania zarządzeniem Nr 47 Dyrektora Generalnego MON z dnia 8 października 2018 r., „Podręcznik użytkownika Zintegrowanego Wieloszczeblowego Systemu Informatycznego Resortu Obrony Narodowej” wprowadzony do stosowania przez Inspektorat Systemów Informacyjnych MON (MILNET-Z poz. 17036) oraz „Wewnętrzny regulamin organizacyjny Departamentu Administracyjnego” zatwierdzony na podstawie zarządzenia Nr 30 Dyrektora Generalnego MON z dnia 29 czerwca 2018 r. i zakresy obowiązków żołnierzy zawodowych i pracowników zajmujących się przedmiotową problematyką nadane decyzją Nr 3 Dyrektora Departamentu Administracyjnego MON z dnia 3 stycznia 2019 r. w sprawie nadania zakresów obowiązków żołnierzom zawodowym i członkom korpusu służby cywilnej oraz pracownikom niebędącym członkami służby cywilnej Departamentu Administracyjnego.

⁸³ Oświadczenie dotyczy pionu organizacyjnego kierowanego przez Dyrektora Generalnego MON (komórek organizacyjnych wchodzących w skład jego Pionu organizacyjnego).

Sprawozdania zostały sporządzone w nakazanych terminach, a dane w nich wykazane wynikały z prowadzonej ewidencji księgowej.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

- Uwagi
1. W 2019 r. nie osiągnięto postępu w skuteczności dochodzenia należności zaległych,
 2. W resorcie obrony narodowej nie został wykonany wniosek NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. i nie podjęto skutecznych działań w celu zgodnego z art. 280 ustawy o finansach publicznych usytuowania organizacyjnego komórki audytu wewnętrznego w Ministerstwie Obrony Narodowej.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli widzi potrzebę pilnego uregulowania kwestii dotyczącej rozliczeń dotacji celowych udzielanych przez Ministra Obrony Narodowej Funduszowi Dróg Samorządowych w taki sposób, aby następowało to w zgodzie z postanowieniami ustawy o finansach publicznych, a także zapewniało prezentację prawidłowych danych w sprawozdaniach finansowych.

Wnioski pokontrolne

Kontynuowanie działań w celu zwiększenia funkcjonalności stosowanego systemu księgowości komputerowej dla pozyskania możliwości pełnej weryfikacji sporządzanych sprawozdań budżetowych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Pana Ministra, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Panu Ministrowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁸⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiającą dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15zss ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób

⁸⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁸⁵, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 24 kwietnia 2020 r.

Wiceprezes

Najwyższa Izba Kontroli

Marek Opiola

.....
podpis

z upoważnienia
WICEPREZESA
Departament Obsługi Nadzorczej

Ryszard N. Szewski

Jan Blakodzi

MM.
Doradca techniczny
Koordynator budżetu e2.29

Arkadiusz Tulpan
A Tulpan
Doradca prawni

Ryszard Zajęc
Kierownik zespołu kontroli

⁸⁵ Dz.U. poz.374, 567 i 568

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Obrony Narodowej

KON.410.001.01.2020

Warszawa, dnia 20 maja 2020 r.

Pan

Mariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

Zgodnie z art. 35c ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, powiadamiam Pana Ministra, że w tekście wystąpienia pokontrolnego Nr KON.410.001.01.2020 z dnia 24 kwietnia 2020 r., sporządzonego w związku z kontrolą P/20/001 „Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 29 - Obrona narodowa oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych”, dokonałem sprostowania oczywistych omyłek pisarskich, polegających na:

- na str. 11 akapit 3 od dołu po zdaniu: „Szczegółowe dane dotyczące jednostek, którym przyznano w 2019 r. dotacje podmiotowe i celowe oraz kwot tych dotacji zostały podane w obwieszczeniu Ministra Obrony Narodowej²”:

skreśla się zapis o treści:

„Dotacje zrealizowano w łącznej kwocie 2.901.765,2 tys. zł, z tego dotacje podmiotowe – 896.651,1 tys. zł (tj. 30,9% kwoty zrealizowanych dotacji) i dotacje celowe – 2.005.114,1 tys. zł (69,1%)”.

dodaje się zapis o treści:

„Dotacje przyznano w łącznej kwocie 2.901.765,3 tys. zł, z tego dotacje podmiotowe – 896.651,1 tys. zł (tj. 30,9% kwoty udzielonych dotacji) i dotacje celowe – 2.005.114,2 tys. zł (69,1%)”.

Kwota wykonanych wydatków na dotacje wyniosła 2.897.277 tys. zł (896.404,0 tys. zł dotacje podmiotowe oraz 2.000.873,0 tys. zł dotacje celowe), z tego wydatki w grupie 2000 - Dotacje i subwencje³ w kwocie 2.385.817,6 tys. zł oraz wydatki w grupie 6000 - Wydatki majątkowe⁴ w kwocie 511.459,4 tys. zł”.

- na str. 11 w akapicie 4 od dołu

skreśla się zapis o treści:

„W ciągu roku kwota planowanych dotacji była zmieniana i ustalona na kwotę 2.950.205 tys. zł, z tego dotacje podmiotowe – 896.651 tys. zł i dotacje celowe – 2.053.554 tys. zł”.

- str. 18 akapit 3, tiret pierwszy (dot. liczby wypłaconych emerytur wojskowych):

zapis o treści: „1.304.392”, zastępuje się zapisem o treści: „1.304.592”;

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 489.

² Obwieszczenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 marca 2020 r. w sprawie wykazu jednostek, którym przyznano w 2019 r. dotacje podmiotowe i celowe oraz kwot tych dotacji (Dz. Urz. MON z 2020 r. poz. 41).

³ Wydatki w paragrafach: 2130, 2270, 2430, 2520, 2530, 2550, 2570, 2810, 2820, 2830, 2840.

⁴ Wydatki w paragrafach: 6220, 6230, 6430.

– str. 19 w akapicie 2 od dołu (dot. wydatków na uposażenia i wynagrodzenia):
zapis o treści:

„Wydatki na uposażenia i wynagrodzenia wykonane zostały w kwocie 9.964.487,8 tys. zł i w porównaniu do 2018 roku były wyższe o 1.132.352,1 tys. zł, tj. o 12,8%, w tym wydatki na uposażenia żołnierzy zawodowych były wyższe o 902.126,7 tys. zł, tj. o 13,9% i wydatki na wynagrodzenia pracowników resortu obrony narodowej (ron) były wyższe o 230.225,4 tys. zł, tj. o 9,9%”.

zastępuje się zapisem o treści:

„Wydatki na uposażenia i wynagrodzenia według sprawozdania Rb-70 wykonane zostały w kwocie 9.964.487,8 tys. zł i w porównaniu do 2018 roku były wyższe o 1.132.352,1 tys. zł, tj. o 12,8%, w tym wydatki na uposażenia żołnierzy zawodowych były wyższe o 902.126,7 tys. zł, tj. o 13,9% i wydatki na wynagrodzenia pracowników resortu obrony narodowej (ron) były wyższe o 230.225,4 tys. zł, tj. o 9,9%”.

– str. 20 w akapicie 1 od dołu, w wierszu drugim:

zapis o treści: „planowano”, zastępuje się zapisem o treści: „przewidywano/prognozowano”;

– str. 20 w akapicie 2 od dołu (dot. wzrostu stanu ewidencyjnego żołnierzy w 2019 r.):

zapis o treści: „o 5.554 (z 104.946 na 1 stycznia 2019 r. do 110.500 na 31 grudnia 2019 r.)”,

zastępuje się zapisem o treści: „o 2.758 (z 104.946 na 1 stycznia 2019 r. do 107.704 na 31 grudnia 2019 r.)”.

Z poleceniem

z polecenia Dyrektora

WICEDYREKTOR
Departament Obrony Narodowej

Ryszard Najszewski
Ryszard Najszewski